

Világ proletárjai egyesüljete!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 202. SZÁM

ARA: 50 FILLER

1955. AUG. 28., VASÁRNAP

Mai számból:
Hajdú-Bihar kenyérgabona-termelésének helyzete és a termés hozamok további növelésének feladatai
(3-4. oldal)

A marokkói nép harca a szabadság kivívásáért

A nemzetközi helyzetre változatlanul a genfi kormányfői értekezlet nyomára a bélyeg. Ennek az értekezletnek a jegyében „Genf szellemében” folyt le az elmúlt napokban az atomenergia békés felhasználásáról szóló nemzetközi tanácskozás, ettől az értekezletől nem függetlenül jöttek létre az ugyancsak Genfben lezajló kínai-amerikai nagykereskedelmi tárgyalások, Genf eredményeként üozszo augusztus 29-én New Yorkban az ENSZ leszerelési albizottsága s noha október vége még messze van, máris az akkor kezdődő négyhatalmi külügyminiszeri értekezlet felé fordul a világ tekintete.

A genfi kormányfői értekezlet vitáitól függetlenül a nemzetközi helyzet legfontosabb és legégetőbb kérdéseit vetette fel, ha nem is valamennyit. Ezeknek a kérdéseknek konkrét megoldása alapvetően változtatná meg az egész világ politikai helyzetét, az egész nemzetközi légkört. E nagy kérdések még nem takarhatják el szemünk elől az egyéb eseményeket. A világ természetszerűen halad tovább, tovább hatnak a gazdasági és társadalmi élet törvényszerűségei, folyik a népek harca. A Genfben felvetett problémák között nem szerepel, mint ahogy nem is szerepelhet a nemzetközi élet valamennyi sokrétű eseménye. Ezek az események azonban befolyásolják egyes országok belső fejlődését és végeredményben visszahatnak a genfi nagy kérdésekre.

A napokban egy francia jobboldali képviselő, Pierre Clostermann levelet intézett pártjának, a Körtársasági Szocialista Pártnak az elnökehez és ebben bejelentette kilépését a pártból. Leveleiben többi között a következőket írta: „A mi pártunk, egy eset kivételével, soha nem emelte fel szavát a politikai adminisztráció és a rendőrség túlkapásai ellen. Nem tiltakozott az ellen, hogy az európai lázadók megölésének ártaian marokkóiakat, elrabolják, felgyújtják javaikat. Ennek következtében ma Oued Zemben és Khenifrában asszonyok, öregek és gyermekek halálát írták.”

Pártunk az ön személyén, valamint egyes miniszterreinket kereszttel úgy szerepel, mint a hazugság és a titkos érdekek védelmezője. Ez az örült és logikátlan politika készítette a kormányt arra, hogy behívasson hatvan ezer embert. Nem használták az indokokat és a tuniszi tanácsokat? Vajon újabb Dien Bien Phu-ra és más megszárlókra van-e szükség ahhoz, hogy önöknek végre kijelöljék a szerepüket?”

Ez a megrázó levél a francia hivatalos politika mely világjáról s ugyanakkor az észak-afrikai francia utasok által élő arab népek nemzeti függetlenségét harcolnak eddig nem tapasztalt erejű kiszélesedéséről tanúskodik. Marokkóban és Algírban hetek óta véres össze- és párosok történnek. Az össze- és párosoknak, a tünteléseknek, a francia katonaság és rendőrség terrorjának eddig több mint két-ezer halálos áldozata van. Mi húzódik meg ezek mögött a véres események mögött s miféle katasztrófa előzete készítette az említett francia képviselőt levele megírására?

Marokkónak, ennek a „protektorátusnak” nevezett francia gyarmatnak népe nemzeti önállóságot követel. Meg akar szabadulni a francia gyarmatosítók, bankárok és kiszolgálók kizsákmányolásától. Negyvenhárom éve tart a francia uralom Marokkóban s Marokkó népének máig sincsen alkotmánya, se központi közigazgatása, se helyi képviselete. A nemzeti pártok betiltva. A negyvenhárom éves francia uralom eredményeként az ipar, a kereskedelem, a pénzügyek teljesen a franciák kezébe kerültek, és a franciák kezén vannak a legtermékenyebb földek is. Ez ellen az állapot ellen tiltakozik Marokkó népe és ez a tiltakozás ma már olyan fokot ért el, hogy a francia kormány az elmúlt hetekben jónak látta, hogy bizonyos látszatengedmények megcsoportosításával megpróbálja a marokkói tömegek mozgalmát leszerelni. Ezt a célt szolgálta volna Drandual francia főhelytartónak az a terve, hogy Ben Arafat szultán, ez a francia báb kísérelje meg olyan marokkói kormány létrehozását, amelyben a nemzeti körök képviselői is helyet foglalnának. Hogy a francia kormány tervét nem a tartós rendezés vágya sugalta, azt a „reformtervekkel” egy időben végrehajtott véres terrorintézkedések bizonyítják a legjobban. A marokkói népet s a marokkói nemzeti köröket azonban sem az átlátszó reformtervek nem tévesztették meg, sem a halálos sörtöknek nem készítették visszavonulásra. Ben Arafat, a jelenlegi szultán senki sem tekint Marokkóban a nemzeti érdekek képviselőjének s ennek megfelelően a francia gyarmati érdekeltségek szolgálatában álló néhány pasán és törzsfőnökön kívül nem is hajlandó együttműködni vele senki. A nemzeti körök igazi képviselői s maguk a marokkói néptömegek is a franciák által két éve eltávolított Mohammed Ben Jussef szultán visszatérését követelik.

Ilyen körülmények között folytatók a dél-franciaországi Aix-Les Bains-ben a tárgyalások a francia kormány tagjai és különböző marokkói személyiségek között. Egy dolgot világosan megmutattak: a marokkói kérdés rendezése elképzelhetetlen Ben Arafat és az őt támogató korrupt feudális pasák és törzsfőnökök vezetésével. E tárgyalásokon végül is a marokkói francia érdekeltségek s az azokat támogató francia képviselők és miniszterek akarata kerelkedett felül. Jóságos szándék nélkül mondhatjuk, hogy ezeketán Franciaországra, mint nagyhatalomra súlyos idők várnak. Francia-Észak-Afrika népeinek függetlenségi harcát ma már semmiféle csapaterosztásokkal, és „megtorló hadjáratokkal” nem lehet többé megfékezni. A profitjukat féltő, elvakult gyarmati és pénzügyi érdekeltségek politikájának érvényre jutása robbanásig feszítheti ezt a helyzetet és csak idő kérdése, hogy a robbanás mikor következni kezd. „Franciaország abban a veszélyben forog — írja a Le Monde című párizsi polgári lap —, hogy minden játszmáját elveszíti.”

Az a kérdés, megértik-e a francia uralkodó körök a Le Monde józan figyelmeztetését?

Harmincnyolc új tagot ünnepélyesen vettek fel a püspökladányi Kossuth TSZ-ben

Püspökladányban a termelőszövetkezeti mozgalom újabb sikeres állomáshoz érkezett. A Kossuth Termelőszövetkezetben most megtartott rendkívüli közgyűlésen 38 egyénileg dolgozó parasztot vettek fel a tagok sorába.

Az ünnepélyes külsőségek között megtartott rendkívüli taggyűlésen Tóth Lajos elvtárs, a Kossuth TSZ elnöke ismertette a most belépő új tagok előtt a szövetkezet rövid történetét és elmondotta, hogy tavaly októberben 26-an voltak és 400 holdon gazdálkodtak. Most pedig 124-re emelkedett a taglétszám, földterületük pedig 1400 hold. Felhívta az augusztus 6. óta belépő 38 új belépőnek a figyelmét arra, hogy a termelőszövetkezeti jólét alapja: a munka. A termelőszövetkezet tagsága ennek köszönheti sikerét: amit ma elvégezhettek, soha nem halasztották holnapra. Ennek a szorgalomnak köszön-

heti a tagság, hogy gazdagodnak és Szabó Sándor például most vett 40 000 forintért házat az Árpád utcában. Rámutatott arra, hogy a szövetkezet rendkívüli módon meggazdagodott az új belépőkkel, akik valamennyien munkászerető, becsületes dolgozók, nagy-nagy szeretettel köszöntik őket a tagság nevében. A régi tagok megelégedettek, megtapsolták az új belépő 38 parasztot, akik között ott volt Kiss Sándor 10 holdas, özv. Nádházi Józsefné 13, Varga Sándor 10, Papp Sándor 5, B. Nagy Sándor 8 holdas és a többiek.

Ez a rendkívüli közgyűlés, amelyen az augusztusban jelentkezett tagokat vették fel, bizonyította, hogy egymásra talált itt a régi és új tagság a munka szeretetében, a közös vagyoni védelmében. Ennek hangot is adtak az új belépők, mondván: úgy vigyázunk a tsz vagyónárra, mint a szemünk világára, hiszen most már

mi is gazdái vagyunk ennek a virágzó termelőszövetkezetnek.

Fekete Balázs, aki augusztus 15-én írta alá a belépési nyilatkozatot és azóta dolgozik a szövetkezetben, most a felvétel során rövid beszédében elmondta, hogy ő bizony sokáig idegenkedett a termelőszövetkezet-től, mert nem ismerte belső életét, nem ismerte fel, hogy szorgalmas munkával milyen jólétet tudnak teremteni a dolgozók. Ő csak augusztus 15-e óta dolgozik a Kossuth TSZ-ben, de amit tapasztalt és látott, bizonyossá tette előtte, hogy a szövetkezeti munka, a nagyüzemi gazdálkodás valóban a bőség forrása. Megfogadom — mondotta —, hogy amit eddig csiráltam, hogy új tagokat nyerek meg a termelőszövetkezet számára, ezután is folytatom. Nem elégszem meg azzal, hogy Nagy Istvánt és két társát már behoztam a tsz-be, akiket most felvettük —, ha-

nem újabb dolgozó parasztcsaládokat győzők meg arról, hogy a szövetkezetben találják meg jobb életüket. Papp Pirokska, aki a járási DISZ bizottságon dolgozott eddig, kijelentette, nagyon sajnálja, hogy nem hamarabb kérte felvételét a Kossuth TSZ tagjai sorába. „Eddig csak szóval agitáltam a szövetkezeti mozgalom mellett, de most már gyakorlati munkámmal bizonyítom be mindenki számára, hogy a szövetkezetben élni jó és jövedelmező”. Az elnök záró szavaiban rámutatott arra, hogy a Kossuth TSZ-ben most felvett 38 dolgozó paraszt közül 18-an felvételük előtti hetekben is dolgoztak már a közös gazdaságban és megmondja, hogy dicsekedni illeik őket, mert munkájukban kiválóan nem találtak, beilleszkedtek a közösségben, mindenki jól érzi magát, mert a Kossuthban mindenki szereti a munkát, a jövedelem alapját.

Munka nélkül áll Nagy Imrének, az ország első cséplőgépezetlőjének gépje

Nagy örömmel fogadták Hajdú-Biharban azt a hírt, hogy Nagy Imre, a Hajdú-Bihar megyei Gépállomás fiatal cséplőgépezetlője, a gépállomási dolgozók országos versenyében az első helyre került, mert 86 vagonnál is több terményt csépejt el. A tegnapi nap folyamán a hajdúbüszörmei fiatal háttáborban 40 cséplőgépezetlő befejezte a munkát, elfogyott az asztagokból a gabona.

Bevonult a gépállomásra Nagy Imre is és bizony nagyon szomorúan ült a gépállomás udvarán. Akik elmentek a közelében, mintha azt látták volna, hogy könnyes a szeme. Minden oka megvan Nagy Imrének arra, hogy elkéserejden, hiszen arról van szó, hogy országos elsőségét tudja-e tartani, vagy sem. A Hajdú-Bihar megyei Gépállomást mulasztás terheli azért, hogy ennek a kiválóan dolgozó munkásapának és Nagy Imrének, az országos első cséplőgépezetlőnek nem biztosították munkaterületet.

Jól látták, hogy a gyors munka következtében egyre apadnak az asztagok, de nem volt körültekintő gondoskodás arról, hogy Nagy Imre és cséplőcsapata számára a további folyamatos munkát biztosítsák. Ha ez nem volt lehetséges Hajdú-Bihar megyében, akkor idejében kellett volna dörmöbölni a Hajdú-Bihar megyei Tanács Gépállomás Igazgatóságán, hogy Nagy Imre munkájához jusson és újabb eredményekkel biztosítsa vezető helyét az országban.

A megye másik legjobb cséplőgépezetlője, a Tétlén Gépállomáson dolgozó Kristóf Andor. Ő már szeretne megházasodni, mert megengedett részére, hogy az Ebesi Állami Gazdaságban dolgozzon és így eredményeit tovább javíthatja. Nagy Imre részére ugyancsak kérték a munkát, de az ő cséplő-

gépet már nem engedték be az Ebesi Állami Gazdaságba dolgozni, arra hivatkozva, hogy ott már 12 cséplőgépezetlője, a gabona, nincs szükség egy tizenhámadikra.

Hát ez az, ami nem érthető. Az országban nem ilyen kimagaslóan jó teljesítményt ért el gépállomási dolgozó van, ezek közül az egyik már munka nélkül van. Az nem segítség, hogy debreceni földön, a józsi hatáiban adtak egy asztagot Nagy Imre részére, ahol szombaton este már elvégezte a munkát, de nincs tovább...; Emlékszünk arra, hogy annakidején a Hartai Gépállomás kiváló traktorosa, Tóth László részére még a hetedik megyében is gondoskodtak szántani valóról, csak hogy folyamatos munkája meg ne szakadjon. Gyönyörű eredményeket ért el Tóth László, jogosan kapta meg a „Szocialista Munka Hőse” címet, az egész ország megbecsülését. Tóth László debreceni földön is dolgozott, mert az ő megyéjében már nem volt szántani való. Ezt csak azért említjük meg, hogy rávilágítsunk arra a hanyagságra, amit a munkaszervezés terén Nagy Imrével elkövettek.

Nagy Imre is joggal elvárhatta volna — kimagasló munkájával erre, hogy úgy mondjuk a jogállapot meg is adta —, hogy folyamatos munkát biztosítsanak részére és ne maradjon ki a versenyből, önhibáján kívül.

Talán még van lehetőség, s ha van, ezt az egy lehetőséget is ragadják meg a Hajdú-Bihar megyei Tanács Gépállomási Igazgatóságán, s biztosítsák Nagy Imre számára a verseny lehetőségét, hogy igazságosan dönthessenek, ki hát az ország legjobb cséplőgépezetlője: Nagy Imre, vagy Kristóf Andor?

Hajdú-Bihar egy hellyel lejjebb csúszott a gabonabegyűjtésben

A Begyűjtési Minisztérium jelenti: Az alkotmány ünnepi verseny zárásáig két hét van még hátra. Hajdú-Bihar a megyék sorrendjében egy hellyel lejjebb csúszott, nemcsak Szolnok, hanem Bács megye is megelőzte. Így jelenleg megyénk harmadik a gabonabegyűjtésben.

Az állat és állati termék begyűjtésben Hajdú-Bihar

a legrosszabbak között van: Győr megye az első, Bács megye az utolsó, Hajdú-Bihar a tizenhetedik.

A járási sorrendje az augusztus 20-i állapot szerint:

Gabonabegyűjtésben: I. csoport: 1. püspökladányi járás, 2. debreceni járás; II. csoport: 1. kiskunhalasi járás, 5. derecskei járás.

A gabonabeadásban jól szerepeltek a megye termelőszövetkezetei

Hajdú-Bihar harmadik a megyék gabonabeadási versenyében: alig néhány százalékkal van hátra csupán a terv maradéktalan teljesítéséig. A jó eredmény eléréséhez komoly mértékben hozzásegítette a megyét a termelőszövetkezetek gyors beadása. Bárme-lyik községet vesszük alapul, csaknem mindegyikénél azt kell megállapítanunk, hogy elsőnek a termelőszövetkezetek zsákokkal teli szekerei jelentek meg a gabona átvevőhelyeknél.

A nagy termelőszövetkezeteknek, az ezer hold földterületnél többel rendelkező tsz-eknek a csoportjában az újtikosi Új Erő, a földesi Rákóczi és a hajdú-

nánási December 21-járt az élen a gabonabeadásban. E termelőszövetkezetek tagsága már a múlt hónap utolsó napjaiban teljesítette beadási kötelezettségét. A közepes nagyságú termelőszövetkezetek csoportjában a polgári Tűncsics, a nagykereskedő Kossuth és a dancsházi Új Élet TSZ szerepe meg az elsősegét a gabonabeadásban. A tagság ezekben a tsz-ekben is már július végén, illetve augusztus első napjaiban maradéktalanul beadta a gabonát. A kicsi, 500 holdon aluli termelőszövetkezetek kategóriájában az ebesi Ady Endre TSZ, a nagykereskedő Micsurin és a földesi Petőfi volt az első a gabonabeadásban.

Hajdúszoboszló megkapta a szabadpiaci értékesítés jogát

Hajdúszoboszló dolgozó parasztjai az állam iránti kötelezettségek teljesítésében évek óta példát mutatnak a megye városainak és községeinek. Mint ahogy már hírt adtunk, a hajdúszoboszlóiak napokkal ezelőtt száz százalékra teljesítették gabonabeadási területeket, s hivatalosan kérték az illetékeseket, hogy a város mielőbb megkapja a szabadpiaci értékesítés jogát. Kérésük, mivel teljes mértékben jogos, csakhamar elintéztést nyert, és Hajdúszoboszló máris a szabadpiaci értékesítés jogának birtokosa.

Augusztus 25-én a Hajdú-Bihar megyei Begyűjtési Hivatal díszútvárában üd-

vözölte Kun László elvtársat, a Hajdúszoboszlói Városi Tanács elnökét és Tasnádi János elvtársat, a városi Begyűjtési Hivatal vezetőjét abból az alkalomból, hogy Hajdúszoboszló dolgozó parasztjai példamutatóan teljesítették gabonabeadási kötelezettségüket. A díszútvárában sok szerencsét és további sikereket kívántak a vezető elvtársaknak és a város valamennyi dolgozójának. A további sikereket előfeltételnek már biztosítva vannak Hajdúszoboszlón, mivel az állat és állati termék beadásban minden jel arra mutat, hogy évi tervüket határidő előtt teljesítik.

Hajdú-Bihar kenyérgabona-termelésének helyzete és a terméshozamok további növelésének feladatai

Ülést tartott a megyei pártbizottság

Szombaton reggel 9 órai kezdettel ülést tartott a Hajdú-Bihar megyei Pártbizottság. A pártbizottsági ülést Barczy Gyula elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára nyitotta meg. Az első napirendi pontként a gabona terméshozam növelésének megyei feladatait tárgyalta meg Ambrus István elvtárs, a megyei pártbizottság titkárnak előadásában.

A megye az ország kenyérellátásában jelentős helyet foglal el

Pártunk Központi Vezetősége június 7-8-i ülése határozatában kimondja, hogy a mezőgazdasági termelésünk fellendítésének legkiemelkedőbb, mindent megelőző feladata a kenyérgabona-termelésünk olyan arányú fejlesztése, hogy dolgozó népünk ellátását a kenyérgabona minden termékével — mindenekelőtt kenyérrrel — saját természetükből zavartalanul biztosítsuk és rendelkezésünkre gyűjtsük termései esztendőkre megjelölt tartálékkal.

Növény:	Szektor:	1951.	1952.	1953.	1954.	1955. Terv
Öszibúza:	ÁG.	10,2	6,—	9,—	5,9	9,5
	Tsz.	10,5	6,5	8,—	5,6	8,6
	Egyéni	10,1	6,5	9,1	6,3	8,2
Megyei átlag:		10,2	6,4	8,8	6,1	
Rozs:	ÁG.	7,—	5,1	9,9	6,7	8,6
	Tsz.	7,4	5,2	7,5	5,2	7,4
	Egyéni	6,4	5,2	5,7	4,7	7,2
Megyei átlag:		6,7	5,1	6,2	4,9	

Búzából az elmúlt évben, nagyjából hasonló talajadottságokkal rendelkező járásokban az alábbi eltérések voltak tapasztalhatók: A püspökkladányi járásban 5,7 mázsa, a bereettyóújfalui járásban 4,7, a derecskei járásban 6,1, a nagylétei járásban 7,1 mázsa öszibúzát termeltek holdanként. A kabai Kossuth TSZ-nél 1954-ben különböző elővetemények után öszibúzából a következő termésátlagokat érték el: Istállótrágyázott kukorrépa után holdanként 10 mázsa, korán letakarított gyommentes kukorica és napraforgó után 7,5 mázsa, gyomos kapások

A rozs talajmunka folytán évente négyezer mázsa terméstől esünk el

Egymással szomszédos, két egyéni dolgozó paraszt között Barna József, ki 9 holdon gazdálkodik, rendszeresen istállótrágyázza és zöldtrágya talaját, Vámospérszen 1952-ben 6,5 mázsa, 1953-ban 7 mázsa, 1954-ben 7,3 mázsa, 1955-ben pedig 8,2 mázsa rozst termést ért el. Ezzel szemben szomszédja, Máthé Gábor 1952-ben 3 mázsa, 1953-ban 3,4 mázsa, 1954-ben 4 mázsa, 1955-ben 5,1 mázsa rozst aratott holdanként. A felsorolt példák világosan bizonyítják, hogy

a terméskülönbségek, melyek az elmúlt esztendőben és ez évben is tapasztalhatók, korántsem az időjárás viszonyokra, hanem elsősorban a rozs előveteményekre, a rozs talajmunkára, a késői vetésre, végül fokon az agrotechnikai módszerek helytelen alkalmazására vezethetők vissza.

Sajnos, több helyen igen gyakran termelünk még az alapvető, legegyszerűbb agrotechnikai követelményeknek sem tették eleget. Emiatt évről-évre több mint 200 000 hold gabonavetésterületen a legszerényebb számítások szerint is 400 000 mázával kevesebb gabona termést, mint amennyit el lehetett volna érni. Ahhoz, hogy az eddig tapasztalható fogyatékosokat mielőbb felszámoljuk, már ebben az esztendőben nagy erőfeszítéseket kell tennünk. Feladatunk megteremteni annak az

Az agrotechnikai eljárások alkalmazásának irányelvei

Kenyérgabona termelésünk fejlesztése szempontjából rendkívül fontos a jó elővetemények megválasztása. Öszibúzának legjobb előveteményei a korán

dohány. A későn lekerülő kapások — kukorica, répa — csak akkor jó előveteményei a búzának, ha ezeket rendszeresen kapáljuk, gazolókápalással gyommentesen tartjuk és ezek betakarítását úgy szervezzük meg, hogy minél korábban tudjunk búza alá jó vetőágyat készíteni.

A rozsok jó előveteményei közé tartozik a csillagfűrt is. További jó előveteményei a burgonya, valamint a dinnye is.

A kenyérgabonák legrosszabb előveteményei a kalászosok, ezért öszibúzát kalászos után lehetőleg ne vesszünk.

Ott azonban, ahol ez elkerülhetetlen, különös nagy gondot kell fordítani a táperőutánpótlásra, a talaj trágyázására.

A kenyérgabona vetésnél mindenkor törekednünk kell arra, hogy a mag jól előkészített, morzsálékos, ülepedett, nyirkos, gyommentes magágyba kerüljön. Ezért minden talajmunkát időben és szakzerűen kell végezni.

A korán lekerülő elővetemények után a vetőszántást a vetés előtt legalább 2 héttel be kell fejezni. Hogy a talaj a szántás után ne száradjon és a magy ne legyen üreges, a vetőszántást azonnal el kell fogasolni, ha szükséges, hengerezni. Ha a vetőszántás után a talaj gyomosodik, szükség

Szakzerűen végezzük a műtrágyázást

A talaj termőképességének fokozása érdekében — a talaj táperejének figyelembe vételével — szuperfoszfátból készített bioszuperből (főleg hideg, régi agyagtalajokon) 100—120 kg-ot vetőszántás előtt szórjunk a talajra, lehetőleg géppel. Péntisből pedig holdanként 60—80 kg-ot a szántás utáni fogással munkáljunk be. Tavaszszántásnál a foszformutrágyát összel, a pécistót pedig tavasszal juttassuk a talajba, a fenti mennyiségeknek megfelelően.

Az őszi vetésű kenyérgabonák tavaszi fejtrágyázását lehetőleg kétszer végezzük, korán tavasszal, amint a talajra rá lehet menni, majd később közvetlenül a szárbaszökés előtt. A fejtrágyázáshoz minden egyes alkalommal 30—35 kg pécistót használjunk. Ajánlatos a pécistót 1 mázsa érett, száraz, porrá tört istállótrágyába keverve kiszórni. Ezzel lehet egyenesen a trágyát kiszórni, így lehet igen jó trágyahatást biztosítani.

A jó termés elérése érdekében minőségi vetőmagra van szükség. Ezért minden termelőnek vetési célokra a lehető legjobb minőségű vetőmagot kell biztosítania. A vetőmagot külön kell tárolni, szelektorral tisztítani, s a vetés előtt higosánnal csávozni, mivel ez jobb és gazdaságosabb, mint a rézgálik, amely árt a gabona csiraképességét.

Gondoskodni kell a gépi szerződéskötésről

A kenyérgabonatermelés fejlesztésének elősegítése érdekében biztosítani kell a hófogást, hóekelőt, vagy más erre alkalmas eszközzel, jégpáncélképzés esetében gondoskodni kell annak feltéréséről, a hótakaró olvadása után pedig biztosítani kell a vadvizek levezetését.

A tavaszi felfagyási károk elhárítása érdekében a búzavetéseket hengerezzük, majd később a gyomosodás, a cserepedés elleni védekezés érdekében boronát, fogast használjunk. A gyomirtás szempontjából az eddigieknél nagyobb súlyt kell helyezni a egyszerűes gyomirtásra, melyet ez évben már igen jó eredményeket értünk el.

A növényi kártevők elleni sikeres védekezés érdekében a növényvédelmi állomásokon keresztül a tél folyamán fel

Tanácsaink feladatai

A megyei tanács szervezze meg, hogy valamennyi községi tanácsnál legkésőbb szeptember 10-ig tanácsúlésen tárgyalják meg a község kenyérgabona

Aki a sertésbeadást akadályozza

Körösszegapátiban néhány nappal ezelőtt Papp Lajos elvtárs, a községi tanács elnöke azzal a kéréssel állított be az egyik dolgozó paraszt, hogy legalább egy-két napos haladékot adjanak a sertésbeadás teljesítésében. Az illető az elmúlt években mindig az állam iránti kötelezettségüket becsületesen teljesítők közé tartozott, a beadás határidejénél soha sem volt baj nála. Most azonban becsúszott a hiba. Az történt tudnillik, hogy nem állított hízbóba sertést, gondolván, hogy majd készpénzért megvásárolja azt a piacon, mint ahogy már máskor is tette.

Igen ám, de a környéken nem akad eladó hízott sertés. Bejött hát Debrecenbe, mert úgy hallotta, hogy itt nincsen hiány sertésben. Így is volt, vásárolni való akad bőven, körösszegapátii ismerőseink mégis megakadályozták a sertésbeadást. Miért? Talán ellenséges magatartásból következett ártni akar a dolgozó államának? Nem, ilyen nem telenünk fel róla. Talán azzal magyarázható viselkedése, hogy minden áron teljesíteni akarta a szabadfelvásárlási tervét — még a beadás rovására is... Ki tudja?

V. B.

A megyei tanács a megye nemesített vetőmagellátása számára biztosítson bányuki 1201-es búzából legalább 130 vagonnal, Béta bankútiból 30, és F.—481-es búzából 10 vagonnal a kisvárdai petkusai roszvetőmagból pedig legalább 25 vagonnal. — A bányuki 1201-es búzából a derecskei, a bereettyóújfalui és a nagylétei járás kijelölt községeiben, a Béta bankuti búzából a debreceni járás, az F.—481-es búzából pedig a polgári járás kijelölt községeiben hajtson végre a megyei tanács vetőmagcseréjét. A petkusai roszvetőmag cseréjét a debreceni és nagylétei járás kijelölt községeiben végezze el. A tsz-ek nemesített vetőmagellátásának kiterjesztése érdekében a megyei tanács biztosítson tömegszaporítási célokra 8 vagon, saját vetőmag parcellák létesítésére 125 vagon másodfokú szaporítási nemesített öszibúza vetőmagot. A megyei tanács ellenőrizze, hogy a TNV a roszvetőmagot legkésőbb szeptember 5-ig, a búzavetőmagot pedig szeptember 20-ig mindenütt a rendeltetési helyre szállítsa.

A megyei tanács úgy szervezze meg a szelektorok rendszeres, folyamatos munkáját, hogy a tsz-ek valamennyi, az egyéni termelők kalászos vetőmagjának pedig túlnyomó többsége szelektorral kerüljön tisztításra. Gondoskodjon mindezt a tsz-ek felállításáról és a tsz-ek minőségéről és a tsz-ek jelentőségéről.

A megyei tanács úgy szervezze meg a szelektorok rendszeres, folyamatos munkáját, hogy a tsz-ek valamennyi, az egyéni termelők kalászos vetőmagjának pedig túlnyomó többsége szelektorral kerüljön tisztításra. Gondoskodjon mindezt a tsz-ek felállításáról és a tsz-ek minőségéről és a tsz-ek jelentőségéről.

A megyei tanács úgy szervezze meg a szelektorok rendszeres, folyamatos munkáját, hogy a tsz-ek valamennyi, az egyéni termelők kalászos vetőmagjának pedig túlnyomó többsége szelektorral kerüljön tisztításra. Gondoskodjon mindezt a tsz-ek felállításáról és a tsz-ek minőségéről és a tsz-ek jelentőségéről.

15—20 százalékkal magasabb kenyérgabona termést!

Az agronómusoknak az állami gazdaságokban és tsz-ekben olyan tervező és szakirányító munkát kell végezniük, hogy ezáltal a jövő évben a szocialista szektorokban legalább 15—20 százalékkal legyenek magasabbak a kenyérgabona termései, mint az egyéniéknél.

Az agronómusok nyújtsanak segítséget ahhoz, hogy a termelési bizottságok, az állandó bizottságok, a hazafias népfőnökségek és a maguk részéről is járuljanak hozzá a kenyérgabona termései növeléséhez, a korszerű eljárások minél szélesebbkörű alkalmazásával és népszerűsítésével.

A megyei tanács a gabonatermesztés fokozása érdekében a legszélesebb körben népszerűsítse a fejlett agrotechnikai eljárásokat, az azokkal eddig elért eredményeket, a gabonatermesztéssel járó kedvezményeket. A szakismeretek népszerűsítésére és minél szélesebbkörű terjesztésére vonja be a Társadalmi és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat Hajdú-Bihar megyei szervezetének mezőgazdasági szakosztályát.

Szervezze meg a községekben, nagyobb tsz-ekben és állami gazdaságokban a kenyérgabona termelést népszerűsítő filmek bemutatását és biztosítsa, hogy megfelelő irá-

lyozta őt a beadás teljesítésében. Főlegesen hangsúlyozni, hogy milyen helytelen és elítélendő az ilyen viselkedés az Állattörvények, Vállalatok és Alkalmazottakról, Debrecen viszonylag jól áll a sertésbeadásban, tervét minden különösebb nehézség nélkül teljesíti. A követelek tehát azt kívánja, hogy a felesleges sertésenyiség elcsúszóan olyan egyének vásárolják meg — még ha vidékiek is az illetők. — akik beadási kötelezettségüket teljesítik annak. Jól tudják ezt az Állattörvények emberei is, tisztában vannak annak, hogy első a közösség érdeke.

A fenti példa azonban azt bizonyítja, hogy akad olyan felvásárló is, aki nem érdekli arra, hogy minél tökéresebb legyen a beadási terv teljesítése még egyenesen gátolja a sertésbeadást. Miért? Talán ellenséges magatartásból következett ártni akar a dolgozó államának? Nem, ilyen nem telenünk fel róla. Talán azzal magyarázható viselkedése, hogy minden áron teljesíteni akarta a szabadfelvásárlási tervét — még a beadás rovására is... Ki tudja?

A megyei tanács a megye nemesített vetőmagellátása számára biztosítson bányuki 1201-es búzából legalább 130 vagonnal, Béta bankútiból 30, és F.—481-es búzából 10 vagonnal a kisvárdai petkusai roszvetőmagból pedig legalább 25 vagonnal. — A bányuki 1201-es búzából a derecskei, a bereettyóújfalui és a nagylétei járás kijelölt községeiben, a Béta bankuti búzából a debreceni járás, az F.—481-es búzából pedig a polgári járás kijelölt községeiben hajtson végre a megyei tanács vetőmagcseréjét. A petkusai roszvetőmag cseréjét a debreceni és nagylétei járás kijelölt községeiben végezze el. A tsz-ek nemesített vetőmagellátásának kiterjesztése érdekében a megyei tanács biztosítson tömegszaporítási célokra 8 vagon, saját vetőmag parcellák létesítésére 125 vagon másodfokú szaporítási nemesített öszibúza vetőmagot. A megyei tanács ellenőrizze, hogy a TNV a roszvetőmagot legkésőbb szeptember 5-ig, a búzavetőmagot pedig szeptember 20-ig mindenütt a rendeltetési helyre szállítsa.

A megyei tanács úgy szervezze meg a szelektorok rendszeres, folyamatos munkáját, hogy a tsz-ek valamennyi, az egyéni termelők kalászos vetőmagjának pedig túlnyomó többsége szelektorral kerüljön tisztításra. Gondoskodjon mindezt a tsz-ek felállításáról és a tsz-ek minőségéről és a tsz-ek jelentőségéről.

A megyei tanács úgy szervezze meg a szelektorok rendszeres, folyamatos munkáját, hogy a tsz-ek valamennyi, az egyéni termelők kalászos vetőmagjának pedig túlnyomó többsége szelektorral kerüljön tisztításra. Gondoskodjon mindezt a tsz-ek felállításáról és a tsz-ek minőségéről és a tsz-ek jelentőségéről.

A megyei tanács úgy szervezze meg a szelektorok rendszeres, folyamatos munkáját, hogy a tsz-ek valamennyi, az egyéni termelők kalászos vetőmagjának pedig túlnyomó többsége szelektorral kerüljön tisztításra. Gondoskodjon mindezt a tsz-ek felállításáról és a tsz-ek minőségéről és a tsz-ek jelentőségéről.

Az agronómusoknak az állami gazdaságokban és tsz-ekben olyan tervező és szakirányító munkát kell végezniük, hogy ezáltal a jövő évben a szocialista szektorokban legalább 15—20 százalékkal legyenek magasabbak a kenyérgabona termései, mint az egyéniéknél.

Az agronómusok nyújtsanak segítséget ahhoz, hogy a termelési bizottságok, az állandó bizottságok, a hazafias népfőnökségek és a maguk részéről is járuljanak hozzá a kenyérgabona termései növeléséhez, a korszerű eljárások minél szélesebbkörű alkalmazásával és népszerűsítésével.

A megyei tanács a gabonatermesztés fokozása érdekében a legszélesebb körben népszerűsítse a fejlett agrotechnikai eljárásokat, az azokkal eddig elért eredményeket, a gabonatermesztéssel járó kedvezményeket. A szakismeretek népszerűsítésére és minél szélesebbkörű terjesztésére vonja be a Társadalmi és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat Hajdú-Bihar megyei szervezetének mezőgazdasági szakosztályát.

Szervezze meg a községekben, nagyobb tsz-ekben és állami gazdaságokban a kenyérgabona termelést népszerűsítő filmek bemutatását és biztosítsa, hogy megfelelő irá-

(Folytatás a 4-ik oldalon)

Ülést tartott a megyei pártbizottság

(Folytatás a 3-ik oldalról)
kát végezzenek és aktív résztvevői legyenek a gépi munkára történő szerződés-kötésnek.

A géppálmásoknak biztosítani kell, hogy a gabonatermelés különböző szakaszaiban használandó gépek időben üzembebiztosításra kerüljenek, s az egyénileg dolgozó parasztnak.

A munkaszervezők és gépek egyének kellően kipróbálva és bejáratva a munkába indításuk előtt. A géppálmások mérjék fel a munkálatok kü-

lönözött szakaszra azt a pótlóalkatrész-szükségletet, amely a munka zavartalan ellátásához szükséges.
A géppálmások minden körülmények között tartásuk és egyéni paraszttal kötött szerződésben vállalt kötelezettségeiket és követeléseiket meg a munka előfeltételeinek biztosítását a szerződő feleltől.
A géppálmások különös súlyt helyezzenek arra, hogy kézbe fogják a gabonatermesztésük további fejlesztésével és észszerűsítésével kapcsolatos újításokat.

Pártszervezeteink feladatai

Taggyűléseken, népnevelő értekezleteken, járási, városi és községi pártbizottsági aktív-üléseken, pártszervezeteink szeptember hónap első felében vitassák meg a megyei pártbizottságnak a kenyérgabonatermelés növelésére vonatkozó határozatát.

A járási párt vb-k, községi párt vb-k dolgozzák ki a pártbizottság határozataiból adódó feladatokat végrehajtásáért saját területükre vonatkozóan. A pártszervezeteinknek feladata, hogy mozgósítsák a kommunista pártmunkatársai alapján a népnevelők számára előadásokat, illetve vitákat kell szervezni a gabonatermesztés legfontosabb agrotechnikai eljárásairól.

Az előadásokat az agrónomusok, legjobb mezőgazdasági szakemberek, a Mezőgazdasági Akadémia, a tanagazdaságok szakemberei tartásuk meg. A Megyei P. B. Agit. Prop. Osztálya segítse és ellenőrizze a járási agit. prop. osztályait, hogy minden községben ezeket az előadásokat megtartsák.

A járási, községi vb-k ellenőrzik a tanácsvezetők munkáját, hogy azok maradéktalanul végrehajtsák azokat a feladatokat, melyeket a gabonatermeléshez emelődőre vonatkozóan a megyei pártbizottság határozata megszab. Alkalmazzák pártszervezeteink az ellenőrzésnek több formáját. A legfontosabb helyszíni ellenőrzés mellett időszaki ellenőrzést is végeznek az illetékes szerveket a feladatok végrehajtásáról. Hiányosságok esetében tegyék meg a szükséges intézkedéseket ezeknek megelőzése, illetve megszüntetése érdekében.

Az ifjúság előtt álló munka

A megyei pártbizottság felhívja a DISZ-munkatársakat, hogy a gabonatermelés fokozása érdekében a feladatok végrehajtásáért segítsék elő. A szociális szektorokban a különböző feladatok végrehajtására ifi-brigádokat, munkacsoportokat, (vetés, aratás, cséplés). Az ifjúság szálljon szóra a korszerű agrotechnikai eljárások alkalmazásáért, (sűrűsűrű vetés, keresztsűrű vetés, műtrágya alkalmazása, gyomtalanítás, rozs pótbeporzása, kombajn-aratás stb.). A DISZ végezzen felvilágosító munkát az egyénileg dolgozó paraszti fiatalok között annak érdekében, hogy az egyénileg gazdálkodó paraszti családok a kispárttagok adta lehetőségeket minél jobban kihasználják a hozamok növelése érdekében. (Gépi munka igénybevétel, műtrágya használata, pótbeporzás.)

A DISZ-tagság álljon a mezőgazdasági munkaverseny élére, ezzel is segítse elő, hogy pártszervezeteink meg eredményesebb munkát végezhesse- nek a gabona terméshozamának növelésénél.

A megyei pártbizottság fel-

A kommunisták nagy felelőssége

A Központi Vezetőség júniusi határozatából adódó feladatok a kenyérgabona probléma megoldása szempontjából nagy felelősséget rónak Hajdú-Bihar megye dolgozóira, mindenekelőtt a megye kommunis- táira.

Az a feladatunk, hogy a fenti célkitűzések elérése érdekében minden rendelkezésünkre álló eszközt vegyünk igénybe és küzdjünk a legfejlettebb termelési módszerek elterjesztéséért és gyakorlati alkalmazásáért. Mivel a kenyérgabona terméshozamának fokozása nem választható el a növény- termelés és az állattenyésztés többi ágazataitól, ezért a megyei pártbizottságnak a mezőgazdaság fejlesztése érdekében hozott korábbi határozatait is következetesen végre kell hajtannunk.

A beszámoló után vita következett.

A vitához hozzászóltak: Bar- tók Gyula elvtárs, a megyei

népnevelők számára előadásokat, illetve vitákat kell szervezni a gabonatermesztés legfontosabb agrotechnikai eljárásairól.

Az előadásokat az agrónomusok, legjobb mezőgazdasági szakemberek, a Mezőgazdasági Akadémia, a tanagazdaságok szakemberei tartásuk meg. A Megyei P. B. Agit. Prop. Osztálya segítse és ellenőrizze a járási agit. prop. osztályait, hogy minden községben ezeket az előadásokat megtartsák.

A járási, községi vb-k ellenőrzik a tanácsvezetők munkáját, hogy azok maradéktalanul végrehajtsák azokat a feladatokat, melyeket a gabonatermeléshez emelődőre vonatkozóan a megyei pártbizottság határozata megszab. Alkalmazzák pártszervezeteink az ellenőrzésnek több formáját. A legfontosabb helyszíni ellenőrzés mellett időszaki ellenőrzést is végeznek az illetékes szerveket a feladatok végrehajtásáról. Hiányosságok esetében tegyék meg a szükséges intézkedéseket ezeknek megelőzése, illetve megszüntetése érdekében.

Az ifjúság szálljon szóra a korszerű agrotechnikai eljárások alkalmazásáért, (sűrűsűrű vetés, keresztsűrű vetés, műtrágya alkalmazása, gyomtalanítás, rozs pótbeporzása, kombajn-aratás stb.). A DISZ végezzen felvilágosító munkát az egyénileg dolgozó paraszti fiatalok között annak érdekében, hogy az egyénileg gazdálkodó paraszti családok a kispárttagok adta lehetőségeket minél jobban kihasználják a hozamok növelése érdekében. (Gépi munka igénybevétel, műtrágya használata, pótbeporzás.)

A DISZ-tagság álljon a mezőgazdasági munkaverseny élére, ezzel is segítse elő, hogy pártszervezeteink meg eredményesebb munkát végezhesse- nek a gabona terméshozamának növelésénél.

A megyei pártbizottság fel-

pártbizottság első titkára, Kulcsár Ferenc elvtárs, a megyei pártbizottság második titkára, Kerekes Antal elvtárs, a Debreceni Járási Pártbizottság első titkára, Bedő Zoltán elvtárs, megyei főagronómus, Szelényi Ferenc elvtárs, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, Dimény Imre elvtárs, a Hajdú-Bihar megyei Mezőgazdasági Igazgatóság vezetője, Pintér Gyula elvtárs, a Hajdúbörzsönyi Géppálmások igazgatója, Király Imre elvtárs, a nagyleltai Vörös Csillag TSZ elnöke, Babócsa Imre elvtárs, a gulyósi Petőfi TSZ pártszervezetének titkára, Sebők Ernő elvtárs, a hortobágyi Borsósi Állami Gazdaság igazgatója, Szabics Istvánné elvtársnő, a MESZÖV titkára, Bodó Lajosné elvtársnő, a Hajdú-Bihar megyei Terményforgalmi Vállalat igazgatója és Bartha János elvtárs, a Hajdú-Bihar megyei Tanács elnökhelyettese,

Párt és pártlépítés

Egy kommunista népnevelő példamutatása

Azt mondta Rákosi elvtárs legutóbb megtartott beszédében, hogy a termelőszövetkezeti mozgalom erősítéséért, a termelőszövetkezetek fejlesztése érdekében legelőször maguk a termelőszövetkezeti tagok agítálnak, mert az ő kezükben van a sok-sok személyes tapasztalat. Személyes példájukkal agítálnak és ez a legjobb meggyőző erő. Így cselekszik Püspökkladányban az Október 12 Termelőszövetkezet egyik tagja, Bányai Ferenc elvtárs. Mint kommunista, most elsősorban azon buzgólkodik, hogy

Új tagokat szerezzen a termelőszövetkezetnek,

hiszen ezzel harcolhat a legsúlyosabb fenyegetéssel szembe, a falu szocialista építéséért, a dolgozó parasztság fokozódó jólétéért.

Bányai Ferenc szerényen mondja: nemrégem őt új belépőt szerveztem be. Meggyőztem őket a szövetkezeti gazdálkodás előnyéről, főleg azt, hogy az én személyes tapasztalataimat mondottam el, azt ismertem, hogyan élték meg én a szövetkezetbe lépésem előtt és hogyan élek ma.

A szövetkezetbe 1952-ben léptem be. Most van egy magyartarka tehenem, megadja naponta a 16-17 literet. Van két éves iszám, két hónapos való süldöm, egy anyakacsa, 25 kacsám, 80 tyúkom. A plancra vitt tejből havi 800 forintot árulok. Ez évben 10 mázsa árpat és 17 mázsa búzát kaptam. A háztáji föld- ből megterem 30 mázsa tengeri, de a szövetkezettől is kapok a munkaegységére és így 40 mázsa tengerinél is több kerül a padlásra. Rizsből számított 150 kilóra, cukorból ugyancsak annyire. Ehhez jön a készpénzrészese- dés. Kora tavasszal egy kö- vérséret is eladok majd a szabadpiacon.

Bányai Ferenc jól agítál, mikor ezeket elsorolja. Akiknek elmondja, azok tudják, hogy ez így is van. Ez nem

Amikor februárban még a zord téli szelek fújtak, az egykei Petőfi tagjai már az öszre gondoltak. Számították, hogy mennyit ad a termés és hogyan biztosítják az üzemi terv teljesítését. Most sok helyen folyik még a cséplés, de a Petőfi TSZ tagjai és elnöke már azon török a fejüket, hogyan biztosítsák a jövőre az ideinél is nagyobb jövedelmet. A tervezés és a szűkebb körű megvalósításuk érdekében a gabona- termeléshez szükséges gépek és eszközök biztosítása.)

SOKAN NEVEITEK, amikor a Petőfi tagjai a tavasszal úgy indultak a munkának, hogy búzából 12 mázsa termést érnek el. Sokan pedig hitetlenül csóválták fejüket, amikor meghallották, hogy az egykei Petőfi asszonyai arra vállalkoztak, hogy a termelőszövetkezet 41 holdnyi kukoricaszában, holdankint átlagosan legalább harminc mázsa termeljenek.

Még hogy a nők? — mondják egyesek mosolyogva. — Hát majd meglátjuk! Tessék megnézni. Erdemes! A Petőfi kukoricája látványosság, nem harminc, hanem legalább negyven mázsa ad holdankint. Most már biztos, erre csaknem mérget lehet venni. A búza pedig? Hát az sem annyira sikerült, ahogy tervezték. Nem kilenc és fél mázsa adt, ahogy azt az üzemi terv előírta. Nem is 12 mázsa adtak, hanem még inkább. Ime, nyíre a Petőfi TSZ hívta a polgári járás minden termelőszövetkezetét. Mindejt

túlás, mert meg lehet nézni Bányai Ferenc házatját. Bányai elvtárs tehát mint népnevelő, a leghatásosabban működhet meg a még ingadozó egyénileg dolgozó paraszttal: a saját példájával. Bányai elvtárs, mikor az egyik dolgozó paraszttól megkérdezte, hogy „elhiszed-e, hogy nekem jobb dolgom van a szövetkezetben, mint volt régen?” — ezt a választ kapta: — Már hogynem hinném el, amit mondasz, ismertelek rég, meggyőző erő. Így cselekszik Püspökkladányban az Október 12 Termelőszövetkezet egyik tagja, Bányai Ferenc elvtárs. Mint kommunista, most elsősorban azon buzgólkodik, hogy

új tagokat szerezzen a termelőszövetkezetnek,

hiszen ezzel harcolhat a legsúlyosabb fenyegetéssel szembe, a falu szocialista építéséért, a dolgozó parasztság fokozódó jólétéért.

Bányai Ferenc szerényen mondja: nemrégem őt új belépőt szerveztem be. Meggyőztem őket a szövetkezeti gazdálkodás előnyéről, főleg azt, hogy az én személyes tapasztalataimat mondottam el, azt ismertem, hogyan élték meg én a szövetkezetbe lépésem előtt és hogyan élek ma.

A szövetkezetbe 1952-ben léptem be. Most van egy magyartarka tehenem, megadja naponta a 16-17 literet. Van két éves iszám, két hónapos való süldöm, egy anyakacsa, 25 kacsám, 80 tyúkom. A plancra vitt tejből havi 800 forintot árulok. Ez évben 10 mázsa árpat és 17 mázsa búzát kaptam. A háztáji föld- ből megterem 30 mázsa tengeri, de a szövetkezettől is kapok a munkaegységére és így 40 mázsa tengerinél is több kerül a padlásra. Rizsből számított 150 kilóra, cukorból ugyancsak annyire. Ehhez jön a készpénzrészese- dés. Kora tavasszal egy kö- vérséret is eladok majd a szabadpiacon.

Bányai Ferenc jól agítál, mikor ezeket elsorolja. Akiknek elmondja, azok tudják, hogy ez így is van. Ez nem

A több munkásköz többet tudna ott termelni,

belterjessebbé tehetnék a gazdaságot és akkor még több lenne a tagság jövedelme. A termelőszövetkezeti tagságnak személyes érdeke is tehát hogy fejlessze, új tagokkal gyarapítsa, bevitt földekkel tovább keressék azt a szövetkezeti földet, mely szorgalmas munkájuk nyomán, az egy- fokozódó jólét forrása.

BENCZE MIHÁLY

Apró bosszúságok

DEBRECENBEN

A debreceni Nagyállomásról kilépve igen kellemes látvány fogadja az érkezőt. Széles, hatalmas térség. Vannak távlatok. Jól rendezték be a Petőfi teret. Különösen esti világításban egy kis túlzással, tündéri képek lehetne nevezni, amit a Petőfi park már most a kezdet kezdetén is nyújt. Mindez nagyon szép és helyes, de nem helyeseltető, hogy a Petőfi parknak közvetlen az állomás előtti részében, a sétányokon nincs elegendő pad. Itt van pedig a legnagyobb forgalom. A nem éppen kellemesnek nevezhető romos váróteremből kifelé kíváncsoknak az emberek a szabad levegőre, a parkba, ha a kerti padok hiányoznak, s így sokan a legkézenfekvőbb megoldást választják, csoportosan telepednek a fűre, ott várják a vonatjuk indulását. Ez nem válik a park javára, mert tönkre megy a pázsit, s nem is illik nagyon szépen fejlődő városunkhoz, hogy kerti padok hiányában, a fűre heveredjenek az emberek. Az lenne tehát a helyes, ha ide, a Petőfi park állomás előtti részre, helyezzenek a közönség kíváncságnak megfelelően elegendő padot.

Debrecen legszebb szobra az Izsó Miklós mintázta Csokonai szobor. Sokkal sikerültebb alkotásnak tartják számosan, mint a Kosuth szobrot, nem szólva a Petőfi szoborról. Ez a szép szobor a háború alatt megrongálódott. A szobor bronzát a combon áttörte golyó, vagy repeszdarab. Lyuk tátong Csokonai combján. A Kossuth szobor mellék- alakjai is szenvedtek sérülést a háború alatt. Ezeket már helyrehozták. Illo, hogy Debrecen szüleitének, Csokonainak a szobrán is kijavítsák a sérülést.

A debreceni parkerdőben évszázados tölgyfákat találunk. Ezeket az ősi fákat ki- kezdték a különböző rova- rok. hatalmas sebek ékte- lenkednek a szívós törse- ken.

A városi kertészet dícsé- retére kell megemlítenünk, hogy ápolás alá vették sze- ket a fákat, irtották a rova- rokat és cementezéssel tö- mítették el a fák odvait, hogy tovább ne rothadja- nak. A városi kertészetnek ezért az akciójáért köszö- net jár. A fák szerelmesei hálaául gondolnak a kerté- szeti dolgozókra, hogy men- tik az ősi fákat. De még na- gyobb lenne hálójuk, ha lát- nák, hogy gyorsabb tem- póban folytatódna ez a munka. Még bizony igen jócskán található ápolat- lan, odvas, régi tölgyfa, nemcsak a nagyerdei park- ban, hanem Debrecen győrgyűszemében, a nagy- erdei strand parkjában is.

A városi kertészet sok jó dolgot szaporítsa azok, hogy minél előbb fejezze be a feregrágra öreg fák ápolá- sát, a sebek cementezését.

Most, az esős napok mű- tával ezek keresik fel a nagyerdei strandot, hogy üdülést, pihenést találja- nak. Ezt a pihenést azon- ban apró kellemetlenségek zavarják. A fürdő területén például napokig nem volt egy óra, amely mutatta volna az időt.

Ismeretes az a szokás, hogy karórával nem men- nek a vízbe, tehát egymás- tól nem tudhatják meg, mennyit mutat az óra. A fürdő gondnoksága igen helyesen cselekedett volna, ha hamarabb helyezte volna el a két nagy medence közé, ahol hetekkel ezelőtt még volt egy kicsi óra. Sok bosszúságtól mentette volna meg a fürdő vendégeit.

Egy ilyen nagyjárgalmú fürdő nem képzelhető el óra nélkül. Nem nagy be- ruházásba kerül, megér- nyit a hálás debreceni fürdőző közönség.

(b-m)

Hatékony izgató, fe

A múlt héten ke- tartó tárgyaláson itó Megyei Bíróság Szabó bűnügyében. Szabó testisítés, fegyver- és népi demokrácia- izgatás büntetőtörvé- roság előtt.

Szabó Sándor vallása szerint s raszti családból szá- miután Szerep közs- mátus lelkésze lett, vette Földesi György- das sárreudvari kí- nyát, aki később 48- det örökölt. Szabó- lett 32 hold egyhá- haszonélvezetében v- több cseléddel és n- sok dolgozóval nyol- földjét. Ha a föld f- hez meg hozzávesz- szí jövedelmét, min- világgá válik, hogy- bőségben éltek és m- kül igen nagy jöv- jutottak.

Szabó semmikép- tudta elfeledni a f- foggal-körömmel v- dott is ahhoz, hogy- gazdaságát meg egy- szaszerezze.

Saját erejéből? E- lehetetlen. Ezért a- közli helyzet más- kulásától és a hobb- ta sorsának „jobb- sá”. Tervezették, ménykedett. Mindig- ló dátumokba vete- nyét: majd május- öszel, majd ekkor, kor... — hajtogatt- ez nem maradt, hogy a porofülűek az urak, a gazdák é- bók, a kulákok c- ne jöjjen... — biz- borait.

Az ő csillaga azon- melyebbre süllyedt. Szabó tiszteletes- magába fojtotta a- azonban egyszer es- bant belőle. Sajná- egy becsületes do- raszt, Magyar Sár- meg a levét.

Magyar Sándor 23-án békésen legé- henét az állami tar- dön, amit annakide- Sándor nem művel- A tiszteletes kocsir- a határára és mikor- Magyar, mindjárt- totta. Egy pár me- után keményen k- — Vegye tudom a földet tovább ne- hatja.

— Önhöz semmi- választott Magyar. — Ne orátsón! erre Szabó tiszte- villámgyors akció- mint ahogy a „sz- sztokak. Egy sz- alatt rálepett Magy- ra és ugyanakkor á- állat. Magyar vé- a földön.

Hogy mi történt- ről tanúskodik a- „Testszere zúzód- letes hámozsolód- csipő zúzódása, k-

MIT SZÓLNAK

nők? Nem harminc, hanem negyven mázsa termé- mért indultak harcba az- tal, hogy majd ők megmu- tárták... Es megmutatták! A negyven mázsa termés ott van. Erik. Most már nem is engednek, hogy a férfiak „belekontárkodja- nak” munkájukba, hiszen a férfiak egyetlen kapavágást sem tettek. A nők háromszor kapálták a kukoricát és a sz- zóló kapálást is elvégezték. Egy-egy kapálás három nap- pig tartott, minden nőre — asszonyra, lányra — több mint két hold jutott csak a kukoricából, a többi kapál- ról nem is beszélve. Dehát lendületért nem mentek a szomszédba...

A Petőfiben a nők nagy munka előtt állanak. A kukoricát előbb levágják s csak aztán török le a cső- veiket. A szarát a férfiak bet- tani és így tovább... Minden földműves ismeri az ősi munkatorlás renge- teg munkáját.

A Petőfiben is igen nagy nehézségek lennének, ha csupán a férfiakra számít- nának. Amde a nők is részt vesznek a munkában! A ta- vasz elején megtartott köz- gyűlés határozata szerint a kapásoknál minden munkát a nők kell hogy elvégeze- nek! A kapálás, betakarítás tehát a nők feladata, az ő

G; L/

Hatékony izgató, fe

A múlt héten ke- tartó tárgyaláson itó Megyei Bíróság Szabó bűnügyében. Szabó testisítés, fegyver- és népi demokrácia- izgatás büntetőtörvé- roság előtt.

Szabó Sándor vallása szerint s raszti családból szá- miután Szerep közs- mátus lelkésze lett, vette Földesi György- das sárreudvari kí- nyát, aki később 48- det örökölt. Szabó- lett 32 hold egyhá- haszonélvezetében v- több cseléddel és n- sok dolgozóval nyol- földjét. Ha a föld f- hez meg hozzávesz- szí jövedelmét, min- világgá válik, hogy- bőségben éltek és m- kül igen nagy jöv- jutottak.

Szabó semmikép- tudta elfeledni a f- foggal-körömmel v- dott is ahhoz, hogy- gazdaságát meg egy- szaszerezze.

Saját erejéből? E- lehetetlen. Ezért a- közli helyzet más- kulásától és a hobb- ta sorsának „jobb- sá”. Tervezették, ménykedett. Mindig- ló dátumokba vete- nyét: majd május- öszel, majd ekkor, kor... — hajtogatt- ez nem maradt, hogy a porofülűek az urak, a gazdák é- bók, a kulákok c- ne jöjjen... — biz- borait.

Az ő csillaga azon- melyebbre süllyedt. Szabó tiszteletes- magába fojtotta a- azonban egyszer es- bant belőle. Sajná- egy becsületes do- raszt, Magyar Sár- meg a levét.

Magyar Sándor 23-án békésen legé- henét az állami tar- dön, amit annakide- Sándor nem művel- A tiszteletes kocsir- a határára és mikor- Magyar, mindjárt- totta. Egy pár me- után keményen k- — Vegye tudom a földet tovább ne- hatja.

— Önhöz semmi- választott Magyar. — Ne orátsón! erre Szabó tiszte- villámgyors akció- mint ahogy a „sz- sztokak. Egy sz- alatt rálepett Magy- ra és ugyanakkor á- állat. Magyar vé- a földön.

Hogy mi történt- ről tanúskodik a- „Testszere zúzód- letes hámozsolód- csipő zúzódása, k-

MIT SZÓLNAK

nők? Nem harminc, hanem negyven mázsa termé- mért indultak harcba az- tal, hogy majd ők megmu- tárták... Es megmutatták! A negyven mázsa termés ott van. Erik. Most már nem is engednek, hogy a férfiak „belekontárkodja- nak” munkájukba, hiszen a férfiak egyetlen kapavágást sem tettek. A nők háromszor kapálták a kukoricát és a sz- zóló kapálást is elvégezték. Egy-egy kapálás három nap- pig tartott, minden nőre — asszonyra, lányra — több mint két hold jutott csak a kukoricából, a többi kapál- ról nem is beszélve. Dehát lendületért nem mentek a szomszédba...

A Petőfiben a nők nagy munka előtt állanak. A kukoricát előbb levágják s csak aztán török le a cső- veiket. A szarát a férfiak bet- tani és így tovább... Minden földműves ismeri az ősi munkatorlás renge- teg munkáját.

A Petőfiben is igen nagy nehézségek lennének, ha csupán a férfiakra számít- nának. Amde a nők is részt vesznek a munkában! A ta- vasz elején megtartott köz- gyűlés határozata szerint a kapásoknál minden munkát a nők kell hogy elvégeze- nek! A kapálás, betakarítás tehát a nők feladata, az ő

G; L/

Hatévi börtönre ítélték az izgató, fegyverrejtegető, verekedő szerepi papot

A múlt héten két napig tartó tárgyaláson ítélték a Megyei Bíróság Szabó Sándor bűnügyében. Szabó súlyos testisértés, fegyverrejtegetés és népi demokráciank elleni izgatás bűntetteiért állt a bíróság előtt.

Szabó Sándor saját bevallása szerint szegényparaszti családból származik, de miután Szerep község református lelkésze lett, feleségül vette **Földesi György** 175 holdas sátréstudvari kulák lányát, aki később 48 hold földet örökölt. Szabónak emellett 32 hold egyházi föld is hasznélvezetében volt. Tehát több cseléddel és napszámosal dolgoztatta nyolcvan hold földjét. Ha a föld jövedelméhez még hozzávesszük lelkészi jövedelmét, mindenki előtt világossá válik, hogy Szabók bőségben éltek és munká nélkül igen nagy jövedelemhez jutottak.

Szabó semmiképpen sem tudta elfeledni a múltat és foglalkozással ragaszkodott is ahhoz, hogy kulák-gazdaságát még egyszer visszaszerezze. Saját erejéből? Ez nyilván lehetetlen. Ezért a reménytelenül elhagyott állami tulajdonú helyet máshová költöztette és a háborútól várta sorsának „jobb fordulását”. Tervezgetett és reménykedett. Mindig továszó dátumokba vetette reményét: majd májusban, majd ősszel, majd ekkor, majd akkor... — hajtogatta. Világos, ez nem maradhat így soká, hogy a porosfűlék legyenek az urak, a gazdák és ők, Szabók, a kulákok csillaga fel ne jöjjön... — biztatta cimboráit.

Az ő csillaga azonban egyre mélyebbre süllyedt. Szabó tiszteletes úr sokáig magába fojtotta gyűlöletét, azonban egyszer csak kibörtant belőle. Sajnos, ennek egy becstelen dolgozó paraszt, **Magyar Sándor** itta meg a levét.

Magyar Sándor június 23-án békésen legeltette tehénét az állami tartálék földön, amit annakidején Szabó Sándor nem műveltett meg. A tiszteletes kocsin ment ki a határba és mikor meglátta Magyarat, mindjárt megszólította. Egypár bevezető szó után keményen kijelentette: — Vegye tudomásul, hogy a földet tovább nem használhatja.

— Önhöz semmi szavam — válaszolt Magyar. — Ne ordítson! — ordított erre Szabó tiszteletes úr és villámgyorsan akcióbá lépett, mint ahogy a „szakemberek” szoktak. Egy szempillantás alatt rálepett Magyar lábujjára és ugyanakkor felütötte az állát. Magyar végigvágódott a földön.

Hogy mi történt tovább, erről tanúskodik a látélet: „Testiszerte zúzódások, felületlen hámlások, felületlen csipő zúzódása, kisebb foltok

agyrázkódás, mérsékelt szájzár, húsz napon belül gyógyuló sérülések. Köpete habos, élénk piros és véres.”

A tárgyaláson azonban kiderült, hogy a látéletet felvevő orvos tévedett, ugyanis belső sérülései húsz napon túl gyógyultak és oly erős sérülés érte egyik középső ujját, hogy az is csak húsz napon túl gyógyult meg.

Mi történt? Ahogy Magyar végigvágódott a földön, a kulák-tiszteletes valódi szakértelemmel botjával összehverte Magyarat és alaposan össze is rúgdalta, míg el nem vesztette eszméletét. Ezután a tiszteletes, mint aki jól végezte dolgát, otthagyta a földön Magyar Sándort.

Az eset június 23-án történt, már közelített július 18., a genfi értekezlet napja. Minden rendű és rangú reakciók által kitűzött dátuma a népi demokrácia felszámolásának.

Július 2-án Szabó Sándor ellátogatott a Terményforgalmi Vállalat szerepi telepére. A telepet a szerepi egyház-községtől bérel a vállalat. Azt követelte Szabó, hogy fizessék ki neki az egész évi bért, 1200 forintot. **Nagy Ferenc** erre kijelentette, hogy ez nem tőle függ, a központhoz fordul intézésért. Ebben maradtak. A központ azonban — nagyon helyesen — visszautasította a kívánságot. Szabó magából kikelve megfenyegette **Nagy Ferencet**, hogy majd július 18. után másképpen lesz minden. Vele is másképpen fog beszélni...

Közben azonban híre ment mezei hőstettének. **Fegyveres Antal** elvtárs, a püspökladányi járás tanácselnöke behívatta a tanácshoz. Szabó azonban vesztjósólán figyelmeztette **Fegyveres** elvtársat, hogy vigyázzon, mert **Genf** után majd másképpen lesz... Mint annyiszor a reakciók terében, ismét megbukik a népi demokrátiás rendszer. A népi demokrátiás rendszer napjai meg vannak számlálva...

A tiszteletes urat azonnal kiutasították a tanácstól. Azonnal megindult ellene az eljárás súlyos testisértés bűntette és népi demokráciank elleni izgatás bűntette miatt.

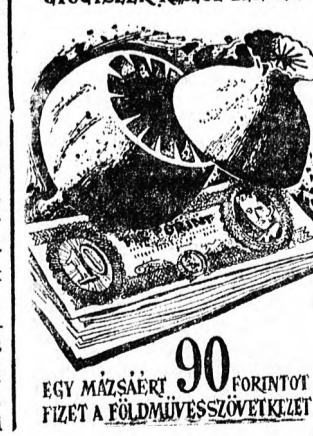
Megkezdődött a nyomozás, a kihallgatások... Szabó Sándor beismerte minden bűnét. A nyomozás során azonban a szerepi református templom padlásán elrejtve egy revolvert találtak. Szabó Sándoré volt, 1945. decemberében vette 5 kiló zri-rért és hat kiló szalonáért. Két tőltényt az íróasztal fiókjának hátuljára rejtett.

Igy tört ki a mérhetetlen és csillapíthatatlan gyűlölet egy kulákból. Így leplezték le Szabó Sándort hatévi börtönre ítélték. Megérdemelte. **GRANDPIERRE LAJOS**

Debrecenben befejeződött az országos pathologus kongresszus

Az Orvosegészségügyi Dolgozók Szakszervezete pathologus szakcsoportjának és a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Anatómiai Intézetének közös rendezésében hétfőn tartott Debrecenben az országos pathologus kongresszus, amelyen több mint kétszáz orvos — köztük több neves tudós és kutató — vett részt. A kongresszus idején 115 előadás hangzott el főleg a szövet átültetésekre vonatkozó legújabb kutatásokról és a műanyagok sorsáról a szervezetben. Több Kossuth-díjas, akadémikus, neves kutató is tartott előadást legújabb kutatási eredményeiről. A kongresszusnak különösen az adott nagy jelentőségű, hogy azon az elméleti és gyakorlati orvostudomány képviselői együttesen vettek részt és ily módon az elméleti kutatás eredményei

ADD EL A MÁKGUBÓT GYÓGYSZER KÉSZÜL BELŐLE

EGY MÁKSZÁRT 90 FORINTOT FIZET A FÖLDMŰVÉSZLETÉRT

KIVÁLÓ SZTAHANOVISTÁK NYOMÁBAN

Mit esinál Matika Anna?

Neve, az 1949-es nagy versenyek idején ragyogott fel. Egyszerre nyolc szövőgép mellé állt, **Dubjága** legfiatalabb magyar tanítványaként ebben az országban. Kíváncsian és izgatottan lestük akkor minden mozdulatát. — **Legyőzi-e a régit, a megszokottat, helytálló-e négy ember helyett egy-maga.** És **Matika Anna**, ez a törekényen karcsú, a gépek nyelvét oly csodálatosan értő lány, kommunista választ adott erre. Már a nagy sztálini műszak idején 400 százalékos teljesítményéről cikkeztek az újságok.

„Egy szövőő, aki legyőzte az időt”

szállt, repült a hír. Fényképe és neve felkerült a dicsőség táblákra, élmunkás kitüntetést kapott, az iskolákban őt idézték példaképül a tanítók. A nagy siker az 1950—51-es években sem halványult el. Mint a textilipar egyik legkiválóbb sztahanovistája járta az országot és ahol csak megfordult, mindenütt életrekapott, kivrágott a nyolcgépes mozgalom. Minisztériumok, szakemberek kértek tőle tanácsot s egymás után kapta meg az újabb sztahanovista kitüntéseket. 1953-ban a „könyvüpar kiváló dolgozója” jelvényt is a mellére tűzték, de tovább már nincs hír Matika elvtársnőről.

Az utóbbi időben különösen hallgat róla a krónika. Nem szólt már fel küldött értekezleteken, nevét nem látni az újságban, valahogy híressé vált módszerét is elfelejtették. Mi történt, mi lett vele? Beteg és idegössze-roppanást kapott — ahogy egyesek híresztelik? Mi az igaz?

Először a Textilgyárat hív-tuk telefonon. A drót másik végén **Szabó József** elvtársnő, az üzem párttitkára jelentkezett. A beszélgetés talán két percig sem tart, de sok érdekességgel szolgál. **A híres szövőő épp**

A napokban fejezte be 1955-ös tervét

két társával együtt. Tehát egészséges és dolgozik. Korántse hunyt ki szívéből a

tűz, amit a nagy sztálini műszak gyújtott fel oly lángolóan, oly országos hírnévvé. Mert ha **Pozsonyi Zoltán** és **Fábik József** a kőműveseknél, **Muzka Imre** az esztergályosoknál, úgy **Matika Anna** a szalagszövő iparban lett úttörő, 1949-ben egy csapásra a múltnak adta át a mindaddig megdönthetetlennek hitt gépkezelési formát. És azóta a tehetséges fiatalok egész gárdája nőtt fel mellette, akik manapság már nem is 8, de 9 gépet járatnak.

— **Mikor beszélgethetnénk Matika Annával?** Székelyné elnevelte magát, majd gyorsan hozzátette: — Hát az egy kicsit nehéz lesz, tudniillik, most este 10-re jár be, a harmadik műszakban dolgozik.

Lakása?

Zöld lugas mögé bujva, apró, fehérre meszelt ház: ez az Ág utca 2. Már akkor nyitdik Duzzadó szőlőfűrtők búcsúztatják a sietős napot, villan az almák pirosólvoraja. Az udvaron egy idősebb asszony (a mama) és egy fiatal lány tesz-vesz. A szövőő még alszik, mert csak délben pihent le.

kisít meglepő a látogatás.

Matika Anna igazán nem számított erre. Mikor elszól-juk neki, hogy mi a hír róla, mivel magyarázzák hallgatását, alig észrevehetően elmosolyodik.

— Igen, tudok róla. **Boros Józsefné**nak is azt híresztelték a lakók, hogy beteg vagyok. Mentők vittek el. Nem bírtam a 8 gépet és most az évekig tartó hajszá levét iszom... De amint látja, szó sincs erről. Nyolc szövőgépet ugyan nem könynyű kezelni, de nem is meg-erítő munka. Csak gondos figyelem és közügyesség kell hozzá.

Egy szempillantás alatt máris ott vagyunk az ő „ked-ves gépei” között az üzemen. Milyen átforrósodott és

lelkes hangon beszél munkájáról. A nagy sikereket idézi. 1949, 1950. A földszintről fel-költözik az emeletre. Először csak 6 gép mellé áll, később már nyolcat igazgat. **Szűcs László**, az üzem egyik lelkes fiatal művezetője segíti. Az első napokban még sok a láncszakadás, nehéz a vetü-lék csere. Nincs is ezen mit csodálkozni, hisz új mód-szerről, új forradalmi válto-zásról van szó.

Két héttel később viszont már büszkén szemléli 350—400 százalékos teljesítmé-nyét. Most már nem ő tanu!, hanem tőle többiek. **Tóth Imréné**, **Boros Józsefné**, **Nyitrai Mária** és ki tudná a sok nevet felsorolni. **Ma már mindnyájan sztahanovisták.** És ma már nemcsak a Text-ilgyárban, de az ország min-den részén soha nem látott sikereket eredményez a többgépes mozgalom.

— Mi történt az utóbbi két esztendőben? — kérdeztük.

Híresztelés ide, híresztelés oda, **Matika Anna továbbra is a legjobbak között van.** Még

sohasem teljesített 140 százalékat alatt.

Még sohasem késett az üzemből. Még sohasem hiányzott egyetlen egy tagyulésról sem. Augusztus első 10 nap-ját is 166 százalékos átlagtel-jesítménnyel zárta és jelen-leg már a második öt éves terv feladatait teljesíti. **Nem rajta múltot tehát, hogy megfeledeztünk róla, hogy ma már nem hívjuk meg a város fontosabb ünnepeire, hogy nem beszélünk mód-szeréről. Egy percre sem lett hűtlen osztályához, nagyszerről és úttörő célkitűzéseihöz. Sztahanovista maradt, az ilyen ember minden jó tulaj-donságával felruházva.**

Erdemes elgondolkozni azon, amit mond. Nem hiú-ságból, vagy sértődöttségből mondja, de bántja az, hogy a hozzá hasonló kezdeménye-zők, az ipar legjobb munká-sai már mind kormánykit-in-tetést viselnek. Az ő neve azonban még sohasem került szóba. Pedig pártunk, kormá-

nyunk bőkezűen honorálja a legjobbak igyekezetét és szorgalmát. Bizony ilyen tekintetben is megkedvez-tünk róla, pedig ma is a leg-jobb szövőők sorában van és rajongva szereti hivatá-sát.

Még egy jellemző dolgot: Nemesak tetteivel, de szével is, leleményességével és a holnapban él. Már most azon tőri a fejét, hogy tér-hetnének át az egyszerre vá-ló spulnizásra, ami meg ol-csobbá, még inkább termel-kezőbbé tenné a munkát.

Nem nyugszik addig, míg a terről valóóság nem lesz...

— **Búcsúzól, mit üzen a többi sztahanovistának?** Matika Anna nem vála-szol rögtön. Kinéz az ablakon, majd frissen és határo-zottan válaszol: — Azt írjak meg, hogy bi-zony elkelve már valami friss sodrású igazi munka-verseny. Tudják a legjob-bak között. Hát én kezde-ményezek: Vállalom, hogy december 31-ére befejezem 1956. áprilisi tervemet.

Hát ilyen ember Matika Anna. A mi újarcú munkás-osztályunk egyik fáradhatatlan és egész szívű képvise-lője. **Megérdemli, hogy nevét ismét szárnyra kapja a hír, A hír, amely ismertette országot.**

Jó érzés volt bizony régebben, amikor akár a Szabad Nép, akár a Néplap, akár más újság első oldalán olvastam a nevémet, vagy kinyitottam a rádiót és azzal kezdte, hogy Debrecenben, a Bethlen utcai Textilgyárban... — és itt elcsuklik Matika Anna hangja.

— De így lesz a jövőben is — szorítja kezemet, amikor elbúcsúzunk.

És ebben is teljesen egyetértünk, **Dubjága** leg-híresebb magyar tanítványá-val.

Kovács Tibor

Havonta 200 garnitúra hálószoba bútort gyárt A KÉTSZERES ÉLÜZEM FAIPARI VÁLLALAT

Megszéftett, lendületes munka árán ebben az évben már kétszer lett élüzem Debrecen Város Tanácsa ipari osztályához tartozó Faipari Vállalat. Az aránylag kicsiny vállalat dolgozó hat hónapon keresztül derekasan küzdöttek azért, hogy a legjobb vállalatok sorába kerüljenek.

Néhány szót az indulásról

Erdemes visszatérteni egy pillanattal a vállalat alakulása óta eltelt időre. És a múltat idézve jobban látjuk a fejlődést. Négy évvel ezelőtt a Temekezési Vállalat vertikális üzemének asztalosai önálló vállalatot alakítottak. A Bőszörményi úti műhelyükben főleg a lakosság és intézmények részére dolgoztak. Könyvszekrényeket, laboratóriumi asztalokat, orvosi műszer számára szekrényeket, később rekamiékat, bölcsődei és óvodai bútorokat készítettek.

Hétrészes hálószobabútort készítenek

Az elmúlt év utolsó negyedében a Bőszörményi úti és Csapó utcai asztalosműhelyekben megkezdtek a hálószoba garnitúrák gyártását. Ezek a bútorok közkezeltek a vásárlók körében. Egy garnitúra hét darabból: két ág, két szekrény, két éjjeliszekrény és egy háromrészes tükörből áll. Újszerű ezeknél a bútoroknál, hogy a szekrények hátlapját, alját és tetjét rostlemez-ből készítik, ami sokkal erősebb, tartósabb, ellenállóbb a nedvességgel szemben, mint a deszka vagy a furnér. Mióta hálószobabútorokat gyártanak a vállalat műhelyeiben, sokat változtak a gyártás körülményei. Azóta szalagrendszer szerint készülnek a bútorok, lényegesen hamarabb, mint addig. A legutóbbi hónapokban gyártott bútorok számából a munkások ki-számították, hogy egyéneknél hat nap alatt

két hálószoba garnitúrát készítenek el. Har-minc évvel ezelőtt két hét kellett egy-egy asztalosnak a szobánforgó bútorok elkészítéséhez.

Minden második dolgozó a legjobbak sorában

Az üzemen minden második ember a kiválók közé sorolható. **Szabó Tibor** gépmunkás többszörösen kitüntetett dolgozó. **Császár Imre** szakmunkás, **Sipos Sándor** segédmunkás is a legjobbak között van. **Szabó Zoltán** csiszoló a második élüzemavatón lett sztahanovista, átlagteljesítménye 220 százalék. **Bányai József** szintén kiváló munkát végez. Teljesítménye hónapok óta 230 százalék. A műszakiak közül **Papp Zoltán** műszaki igazgató, **Czere Ernő** és **Rapp László** művezetők végeznek jó irányító munkát.

Az élüzem címet a második negyedében is elnyerte a Faipari Vállalat. 32 hálószoba-bútor készítenek — tervem felül. Az anyag-takarékosságon is szép eredményeket értek el. A megtakarítás közel 15 százalékra tehető. Ez nagy eredménynek, s egyben őt és fél szá-zalékos önköltségszökkentést számos hasznos és bevezetett újítás is segítette. Ennek leg-többjét **Mányi Béla** nyújtotta be. Mányi elvtárs jelenleg is egy újítás kivitelezésén dolgozik.

Tovább a megkezdett úton!

A harmadik negyedév végétől már csak egy hónap választ el bennünket. Nézzük, mi-ről beszélnek a legfrissebb eredmények? A harmadik negyedévre tervezett kétszáz-ötven hálószobára helyett már 290 garnitúra bútor készült el a Bőszörményi úti üzemen. A Csapó utcai szintén a negyedévi terv be-fejezésénél tartanak. Ez az együttes össze-fogás eredményeképpen aztán, hogy a vállalat ha-vonta átlagosan kétszáz hálószobabútorot ké-szít el. Mindez jó jel, hűven bizonyítja, hogy a Faipari Vállalatnál immár a harmadik él-üzem csillag elnyeréséért küzdenek! **PONGOR JOLÁN**

Szombaton nyitja kapuit az Országos Mezőgazdasági Kiállítás

A Mezőgazdasági Kiállításon már most annyi a látni-való, hogy nehéz közüle vá-lasztani.

Egészen biztosan nagy si-kere lesz a több mint egy holdnyi öntözési bemutató-nak, amelynek kapujához felépítették a tisztálói vízi-lépcső egyik szelvényét. Egy holdnyi területen a legjob-ban bevált öntözött kukori-cafajtákat tanulmányozhat-ják az érdeklődők, egy par-cellán most szökken kalász-ba a rizs és joggal keltenek csodálatot a zöldségtermesz-tési rész gyönyörű termé-nyei.

Három napon át több mint tíz, állatokkal megrakott irányvonal érkezett a kiállít-ás területére. Megteltek a szépen kijavított, tisztára meszelt istállók.

Az állatokkal együtt meg-jöttek tenyésztőik is. Csak-nem hatszáz kiváló állatgon-dozó tölt most együtt a fő-városban három hetet.

A különböző mezőgazdasá-gi gépek nagy része is meg-érkezett. A több mint százöt-ven magyar gépen k... el-hozza legszebb mezőgazdasá-gi gépeit a Csehszlovák Köz-társaság, a Német Demokra-tikus Köztársaság és több nyugatnémet nagyüzem is.

A látogatókat gazdag, ér-dekes program várja. Min-den délelőtt tartanak lovas-bemutatót. Épp a kiállítás szabadtéri színpada és báb-színpada is,

HOGYAN LETT EGY FIÚBÓL LÁNY?

ÍRTA: OLÁH GÁBOR

Híres bába-asszonyok minden időben voltak Debrecenben; hogy többet ne említsek: Köblősné, akinek kétnémetes csipője mai napság mutatványzamba mehetne; a keze fele ellenben olyan apró volt, mint-ha az említett testrészeket tiztengészté silynél. Az utcai címtáblájára nagy aranybetűkkel volt kiírva:

KÖBLÖS MÁRTONNE
Examinált Bába.

Ezt a rejtelmes jelzést babonás félelemmel sillabizáltatták az újsorosai szegény asszonyok.

NEM TUDTÁK, mit jelent az az *examinált* szó, de valami rosszat sejtettek alatta. Hiszen minden jótét lélek tisztában van a babák boszorkányosan voltával: megfontják a gyermeket néhányszor korában, vagy a szülő anyának apaszóját el a tejet, vagy nyúlásját szaknák az újszülött kis csecsemőnek. Néha a fiút látnyá, a leányt fiúvá büvik, ha melzőzés vagy bántás érte őket a keresztelőn, vagy a honorárium kiolvasásánál.

Azért tehát igen kesztűs kézzel bánták Köblősné asszonyommal.

Egy éjszaka hajnali álmából verik fel a nagytudományú asszonyt:

— Keljen fel, Köblősné asszonyom, Hatvan utcán várja a fiatal nemzetes asszony, Mikéne... Vajdiki szegény az első gyermekével.

Ez az éji futár valami cselekedéssel lehetett Mike nemzeti úrnak.

Köblősné káromkodik halaknak egy hosszút, s azután kényelmesen kezdi magára szedegetni hucakait.

— Siessünk, Köblősné néné, mert nagyon előt az ideje a fiatalasszonyok.

— Ugyan már, — veti oda lesajnáló a tudós asszony, — nem gyorsvonaton szoktak a kis prunkok érkezni. Van még idő.

FI LÓRA MULVA már együtt dőcögött a futárnál a Hatvan utca felé.

No, a kis Mike-csemete megszületett annak rendje és módja szerint. Fiú! Köblősné szakertelemmel megfogta két lábánál fogva a visító jószágát és meglóbalta, fovel lefelé, hogy begyulladjon a motorja, vagyis a vérkeringése rendbe jöjjön. Megfúrtósította, bepölylta, anyja mellé fektette, ahogy szokás.

A nyolcadik napon lesz a keresztelő.

Az újszülött emberkét a bába viszi a szent szertartásra: jobbanmondva a fűróstól asz-

szony, a bába segítje, veszi karjára és viszi az elő lépkedő bába és keresztanya után.

A keresztelő napjára — éppen péntekre esett — a láz leverté lábáról Köblősné fűróstól asszonyát; azért hát új erő után kellett nézni Köblősnével egy udvarban lakott bizonyos Burainé nevű özvegyasszony, vállalkozott rá, hogy felviszi a kis Mikét a templomba.

— Ha nincs ló, a számár is jó, — mondta Köblősné nagy bölcsen.

Burainé felöltötte ünneplő kanavász ruháját, karjára vette az kis új honpolgárt és megindultak a Hatvan utcáról a Nagyttemplom felé.

Elöl a keresztanya és Köblősné, mögöttük Burainé a kis Mikével.

BURAINÉ istenfől keresztelvény asszony volt, aki sokat járt templomba, mert volt egy leimádkozni való szenvedélye. Tudniillik: halálosan szerette a papamorgót. A jóféle törköly-italt. Ugy vette észre, hogy ha megkeni véle a kereket: pompásan forog; s amellet valami rózsaszínű fátolt is dob az ember szájára. Nagyon szép olynkor a világ.

Ezen a nevezetes napon is nagyon szépnek akarta látni a világot.

Útjuk éppen az Áron Manó úr mennyszága előtt vitt el, ahol hatalmas hordókból örik a Sanctus Spiritust, a Szent Lelek, s oszogatják a dicsőségére váró földi embereknek, kevés pénzen. Aki egyszül ezzel a nemes szeszszel: kéttős tüzes nyelvek lobognak a feje fölött, esetleg a homloka mögött; és szól nem ismert nyelveken.

A kifelé terjedő jó illat megcsapta Burainénak az orrát, sőt a lelkét. Egyet gondolt — s hirtelen befordult a kis Mikével az italmérésbe. Köblősné éppen nagy beszéde ügyeledett a keresztanyával, a beszéd fölkelte bennük az indulatot, az indulat, mint a gőz, lökdöste őket előre, tovább. Úgy, hogy észre sem vették Burainé kikanyarodását.

Csak a Nagyttemplom előtt. Ekkor néztek hátra, s ekkor látják sóbálvánnyá váltan, hogy begyulladjon a motorja, vagyis a vérkeringése rendbe jöjjön. Megfúrtósította, bepölylta, anyja mellé fektette, ahogy szokás.

A nyolcadik napon lesz a keresztelő.

Az újszülött emberkét a bába viszi a szent szertartásra: jobbanmondva a fűróstól asz-

szony, a bába segítje, veszi karjára és viszi az elő lépkedő bába és keresztanya után.

A keresztelő napjára — éppen péntekre esett — a láz leverté lábáról Köblősné fűróstól asszonyát; azért hát új erő után kellett nézni Köblősnével egy udvarban lakott bizonyos Burainé nevű özvegyasszony, vállalkozott rá, hogy felviszi a kis Mikét a templomba.

— Ha nincs ló, a számár is jó, — mondta Köblősné nagy bölcsen.

Burainé felöltötte ünneplő kanavász ruháját, karjára vette az kis új honpolgárt és megindultak a Hatvan utcáról a Nagyttemplom felé.

Elöl a keresztanya és Köblősné, mögöttük Burainé a kis Mikével.

BURAINÉ istenfől keresztelvény asszony volt, aki sokat járt templomba, mert volt egy leimádkozni való szenvedélye. Tudniillik: halálosan szerette a papamorgót. A jóféle törköly-italt. Ugy vette észre, hogy ha megkeni véle a kereket: pompásan forog; s amellet valami rózsaszínű fátolt is dob az ember szájára. Nagyon szép olynkor a világ.

Ezen a nevezetes napon is nagyon szépnek akarta látni a világot.

Útjuk éppen az Áron Manó úr mennyszága előtt vitt el, ahol hatalmas hordókból örik a Sanctus Spiritust, a Szent Lelek, s oszogatják a dicsőségére váró földi embereknek, kevés pénzen. Aki egyszül ezzel a nemes szeszszel: kéttős tüzes nyelvek lobognak a feje fölött, esetleg a homloka mögött; és szól nem ismert nyelveken.

A kifelé terjedő jó illat megcsapta Burainénak az orrát, sőt a lelkét. Egyet gondolt — s hirtelen befordult a kis Mikével az italmérésbe. Köblősné éppen nagy beszéde ügyeledett a keresztanyával, a beszéd fölkelte bennük az indulatot, az indulat, mint a gőz, lökdöste őket előre, tovább. Úgy, hogy észre sem vették Burainé kikanyarodását.

Csak a Nagyttemplom előtt. Ekkor néztek hátra, s ekkor látják sóbálvánnyá váltan, hogy begyulladjon a motorja, vagyis a vérkeringése rendbe jöjjön. Megfúrtósította, bepölylta, anyja mellé fektette, ahogy szokás.

A nyolcadik napon lesz a keresztelő.

Az újszülött emberkét a bába viszi a szent szertartásra: jobbanmondva a fűróstól asz-

Burainé, mint aki jól végezte dolgát, begyes léptekkel mérte az utat visszafelé.

Közben a bába meg a keresztanya, nagy háborgások után, gyermek nélkül ment be a templomba. De már akkor se pap, se kántor, se keresztelő. Szegényszemre somfordáltak vissza a Mike-házig.

Ottthon Burainé cseregett-csattogott:

— Mégis valami, hogy egy examinált bába elveszti szem elől a keresztelvényi vitt gyermeket, fényes nappal! Azt sem értem, hogy minél meg keresztanyának olyan asszony, akinek soha nem volt gyermeke. Nem érzik át az ilyenek a dolgot. Már pedig az a fő!

Nagyszerű ebédet kapott, amiért ily ügyesen járt el.

Csak akkor esik le a Mike nemzetes úr álla, mikor kiváltja a keresztelvélet és olvassa, hogy az újszülött csecsemő neve: leány, neve: Juliánna.

HIRTELEN EGYET FORDUL vele az utca. Mert csak az utcán olvasta el a hivatalos írást. Megindult hobbafakadva, hogy kijavítsa a hibát a pappal. De a kapu alatt megáll. Valami furcsa gondolat kapaszkodik fel a fejébe. Muszáj ezt a hibát korrigálni? Érdemes ezt a tévedést kijavítani? Megálljunk csak egy kicsit; gondolkozzunk.

Akkortájt dübörgött a boszniai háború. Sok debreceni fiú otthagya a fogást. Maglájban. Sok édesanya sirta tele a kendőjét, mert a Dráva hídja is leszakadt huszonhét magyar huszárral.

Kit meg nem ölt Boszniában a golyó, Eltemette a sebes Dráva folyó.

Mit! Az én fiammal is ez legyen a vége? Agyonverjék, vagy vízbeülásszák? Ki tudja, lesz-e még több kis emberem? — Kire hagyom a gazdaságot, a tanyát, a földet, a nevet? Vajon nem az Ur-isten kezébe az ujjmütatása ez? Mike, Mike, ne fordítsa te vissza azt a kereket, amelyet a Gondviselés már előre igazított. Ha lánynak írták be a fiunkat; legyen lány. Majd fiúisom, mikor házasodik akkor.

Ilyenformán próbálta nyugvóra békíteni viaskodó lelkét a nemzetes úr.

Es nem ment vissza a pap-házba, hogy kijavítsák a Juliánna nevet Józsefre.

Ráérünk.

Majd ha házasodik a fiú.

A RÁDIÓ műsora

VASÁRNAP

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.30—7.59-ig: Reggeli zene. — 8.10: Édes anyanyelvünk. — 8.15: Egy falu—egy nótá. 8.55: Földmunka. — 9.00: Zenei fejtejtés. 10: Vasárnap levele. 10.10: A lusta kistrigó. 11: Látogatás a könyvek, hanglemmek és zeneművek boltjában. — 12.15: Jó ebédhez szól a nótá, 13: Jó munkáért — szép munkáért. — 13.30: Rádiólexikon. 14.15: Helyszíni közvetítés Bukarestből. A román rádió szimfonikus zenekara játszik. 15.25: Egy hét a külpolitikában. 15.40: Szív küldi szívnek szívesen. — 16.15: Napfényes Szicília. Zenei irodalmi műsor. 17: Román zenéi hét. — 17.40: Kinéscs Kelen-dium. 18.40: Tánczene. 19.20: Az épülő kommunizmus nagy országában. 20.25: Tánczene. — 20.49: Donizetti: Szerelmi bajtalm. Daljáték két felvonásban. — 23: Tánczene. 0.10: Bura Sándor és zenekara játszik.

PETŐFI-RÁDIÓ

8: Fűvőzene. 9: Színes magyar muzsika. 9.30: Miska bácsi mezezei ládája. 10.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 11: Könyv zene időlöknek. 12.30: Rézlet Le Sage regényéből. — 13: Művészelemek. 13.58: Huszka Jenő „Mária főhadnagy” című operettjéből. 15: A Századvég. Előadás. 15.20: Csángó dalok. 16: Mozaikek a Londoni Opera történetéből. — 17: A Rádió Gyermekszínházának műsora. 17.40: Könyv szimfonikus zene. 18.35: Mindeklivel megtörténhet. Szatirák. — 18.55: Mozart kamaraszimfoniájából. 19.30: „Sárközi szözet”. — 20.20: Lapszemle. 20.35: Tánczene. 21.30: A vasárnapi sport: Játékok. — 22: Zenekari hangverseny.

HÉTFŐ

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.35—8-ig: Reggeli zenés műsor. 8.10: Zenekari hangverseny. 9.20: Elbeszélés. 9.40: Enekkari műsor. 10: Hírek. 10.10: Zongorák műve. 10.30: Napos Palkó. 11: Magyar operaből. 11.30: Adácsi operettjéből. Irodalmi műsor. 12: Hírek. 12.10: Operettmuzsika. 13: Színes csokor. Nádvalok. 14.15: Utörök híradó. 14.40: Vadvirágos tarka rét. 15: Hírek. 15.10: Hét zenés kalendárius. 16: Fényező. — 18.55: Mozart kamaraszimfoniájából. 19.30: „Sárközi szözet”. — 20.20: Lapszemle. 20.35: Tánczene. 21.30: A vasárnapi sport: Játékok. — 22: Zenekari hangverseny.

PETŐFI-RÁDIÓ

7—11.30-ig azonos a Kossuth-Rádió műsorával. 11.30: Műsor-zárás. 14: Operatársulatok. 15: Színes zenés műsor. 16: Műsor-zárás. 17: Hírek. 17.45: Színes csokor. Nádvalok. 18.15: Utörök híradó. 18.40: Vadvirágos tarka rét. 19: Hírek. 19.10: Hét zenés kalendárius. 20: Fényező. — 22: Hírek. 22.15: Tíz perc külpolitika. 22.25: Hangverseny-közvetítés. 23.48: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. 24: Hírek. 0.10: Magyar nóták. — 0.22: Himnusz.

KEDD

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.35—8-ig: Reggeli zenés műsor. 8.10: Mezei csokor. 9: Indulók. 9.15: Utörök házasságai. 9.40: Kis muzsikuskok. 10: Hírek. 10.10: Könyv zene időlöknek. 11: Könyv zene időlöknek. 11.15: Divertimentó. 11.30: Kálmán: Cigányprímás. 11.40: Felolvasás. 12: Hírek. 12.10: Külföldi népzene. 13: Hangszerszólók. 13.30: Filmzene. 14.15: Hangverseny egyetemieknek. 15: Hírek. 15.10: Elbeszélés. 15.30: Külföldi énekszámok. 16: Krónika. 16.40: Romantikus szerzők kórusmível. 17: Hírek. 17.10: Válasszunk hallgatóinknak. 17.30: Szív küldi szívnek szívesen. 18: Riportmüsor. 18.20: Az Állam Népi Operatársulat. 18.55: Filantropia a nagyvilágba. 19.02: Közvetítés a Magyar Végpádsereg Színházából. Topaze, végjáték három felvonásban. 20: Hírek. — 23: Hangverseny. 24: Hírek. — 0.10: Népi muzsika. 0.22: Himnusz.

PETŐFI-RÁDIÓ

7—11.30-ig azonos a Kossuth-Rádió műsorával. 14: Népek zenéje. 15: Hangverseny. 15.37: Muzsikáló szerelem. 16: Ver-bunkosok és magyar nóták. 17: Muzsorszaki: Egy kiállítás képe. 17.30: Előadás. 17.45: Tánczene. 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában. 19.05: Jó munkáért — szép munkáért. — 20: Kamarazene. 20.40: Előadás. — 21: Gilka operaből. — 21.30: Táncok népi zenekara. 22: Zenekari hangverseny. 23: Műsor-zárás.

SZERDA

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.35—8-ig: Reggeli zenés műsor. 8.10: Operatársulatok. 9.20: Tarka-barka fizika. 9.40: Dalok a nagyvilágban. 10: Hírek. 10.10: Előadás. 10.30: Óvodások műsora. 11: Hangverseny. 11.30: Szegednek neveléséről. 11.50: Helyszíni közvetítés. 12: Hírek. 12.10: Tánczene. 12.50: Elbeszélés. — 13.20: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. 14.15: Utörök

híradó. 14.40: Mozart művek. — 15: Hírek. 15.10: Rádiójáték. — 15.50: Zenekari hangverseny. 16.40: Válasszunk hallgatóinknak. 17: Hírek. 17.15: Nemetközi kérdések. 17.25: Magyar népdalok. 18: Az ifjúság dalai. 18.15: Szív küldi szívnek szívesen. 18.45: Virágzó mezőgazdaság útján. 19.17: Jó munkáért—szép munkáért. 20: Esti híradó. 20.20: Emlékműsor.

PETŐFI-RÁDIÓ

7—11.30-ig azonos a Kossuth-Rádió műsorával. 14: Művészelemek. 14.40: Vidám melódia. 15.20: Operatársulatok. 16.20: Irodalmi riport. 16.40: A Magyar Rádió Népi Zenekara játszik. 17.20: Tanuljunk—olvassunk. 17.40: Kamarazene. — 18.30: Ország nyelvtanulmány-határolnak. 18.50: Operaték. — 19.30: Az épülő kommunizmus nagy országában. 20: Magyar szerzők kórusmível. 20.20: Sporthíradó. 20.40: Operatársulatok. 21.20: Orvosi tanácsok. 21.30: 900 millió. — 22: Népek dalai. 22.18: Mesélő muzsika. 23: Műsor-zárás.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.35—8-ig: Reggeli zenés műsor. 8.10: Zenekari hangverseny. 9.20: Mese. 9.40: Hangverseny. 10: Hírek. 10.10: Népi muzsika. 10.50: Szimfonikus táncok. — 11.30: Tánczene. 12: Hírek. — 12.10: Olasz operaből. — 13: Hangszerszólók. 13.20: Mai operatársulatok. 14.15: Gyermekjáték. 15: Hírek. 15.10: Magyar mezőgazdaság. 15.25: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 15.55: Zenés irodalmi műsor. 16.40: Szív küldi szívnek szívesen. 17: Hírek. 17.10: Válasszunk hallgatóinknak. — 17.25: Egy falu — egy nótá. 17.55: Pillantás a nagyvilágba. 18: Lapszemle. 18.20: Operatársulatok. 19.02: Ifjú figyelt. 19.30: Tánczene. 20: Esti híradó. 20.15: A szivillai borboly. 22: Hírek. — 22.15: Népi muzsika. 23: Bura Sándor és zenekara játszik. —

PETŐFI-RÁDIÓ

7—11.30-ig azonos a Kossuth-Rádió műsorával. 14: Zenekari muzsika. 14.40: Ifj. Magyar Imre és zenekara játszik. 16: Szórakoztató zene. 16.30: Fiatalok zenei utasága. 17.25: Lengyel népi muzsika. 17.45: Beszélő atlasz. 18.35: Lángolt, világitott. 19: Előadás. 20: „Este van, este van...”. 21.10: Tánczene. 21.30: Sporthíradó. 21.50: A Könyv zene kedvelőinek. 23: Műsor-zárás.

PÉNTEK

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.35—8-ig: Reggeli zenés műsor. 8: Tánárók, diákok közönségtalálkozója. 8.22: Műsorismertetés. — 8.30: Ver-bunkosok. 9: Dalok. — 9.20: Rádiójáték. 10: Hírek. — 10.10: Kis Ferenc hegedült. — 10.30: Kisdobos. 10.50: A. A. Okos Mackó. 11: Lányok, asszonyok. — 11.20: Szovjet film-dalok. 11.30: Operatársulatok. — 12: Hírek. 12.10: Magyar népi muzsika. 12.35: Utörök híradó. 13: Tánczene. 14.15: Népi muzsika. 15: Hírek. 15.10: Szünetnap. 15.25: Operatársulatok. 16: Az iskola. 16.20: Fiatalok sporthíradója. 17: Hírek. — 17.10: Előadás. 17.30: Szív küldi szívnek szívesen. 18: Ma kezd holnap géppel. 18.20: Enekkari művek. 18.50: Atlaszok életkor. 19.15: Jó munkáért — szép munkáért. 20: Esti híradó. 20.20: Mozart-est. 21.30: Ipari híradó. 22: Hírek. 22.15: Tíz perc külpolitika. 22.50: Örök események. 23: Zeneművek. 23.30: „Szereltem”. 24: Hírek. 0.10: Virágénekek. 0.22: Himnusz.

PETŐFI-RÁDIÓ

7—11.30-ig azonos a Kossuth-Rádió műsorával. 14: Operatársulatok. 14.50: Népi kórusok. 15.30: Zeneművek. 16: Népdalok. 16.40: Zenekari muzsika. — 17.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. 18: Mozart-művek. 18.23: Liszt-művek. 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában. 19: Népmesék.

SZOMBAT

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.35—8-ig: Reggeli zenés műsor. 8.10: Táncok felújítására. 8.50: Operatársulatok. — 9.20: A Gyermekrádió műsora. 9.45: A Bolgár rádió műsora. 10: Hírek. 10.10: Balettzene. — 11: Hangverseny. 11.21: Zongoraművek. 11.30: Előadás. — 11.40: Népdal- és dalok. 12: Hírek. 12.10: Déli hangverseny. 13: Népzene. — 13.40: Hangverseny. 14.15: Könyv melódia. 15: Hírek. — 15.10: Szív küldi szívnek szívesen. 15.40: Riportmüsor. 16: Könyv muzsika, színház. 16.40: Operatársulatok. 17: Hírek. 17.10: Hangverseny. 17.40: Válasszunk hallgatóinknak. 18: Tánczene. 18.20: Az épülő kommunizmus nagy országában. 19.05: Jó munkáért — szép munkáért. — 20: Esti híradó. 20.20: Tarka-barka. 22: Hírek. 22.15: Tánczene. 23: Hírek. 0.10: Csárdások. 0.22: Himnusz.

PETŐFI-RÁDIÓ

7—11.30-ig azonos a Kossuth-Rádió műsorával. 14: Operatársulatok. 15: Katona-kórusok énekelnek. 15.20: Az opera iróniája. 16.20: Tánczene. 16.35: Kórusművek. 17.05: Magyar kórusművészet. 17.30: Dvorszák-művek. 18: Költmények prózában. 18.30: Kamarazene. — 18.52: Bach-művek. 19: Külpolitikai kalauz. 19.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 19.45: Az ősi hegyen. 20: Kórushangverseny. 20.20: Sporthíradó.

Mint a kavicsok

ÜC Z

Nap mint nap sokan a tanácsosok, lakásigénylők, bizony előfordul, hogy a lakásigénylők körülmények között lakásigénylőt a tanácsnak utasítanak azonban olyan esetek — a jogos lakásigénylők — egyesek igényekkel lépnek fel, akiket a tanácsok felrevezetnek, lakások jutnak. Azban néhány esetet olvastok elő okulásra: kik azok, akik a lakásigénylők nem jut megfelelő

Jogtalan lakásigény

Kezdjük a sort a deréknyi ügyvel. Sümentő orvos a múlt vatali állásánál fogynyegette meg a tanácsnak adtak részéről, lakást, felmondja az állását. Közben az „elfelejtette” elmonkor ezt a követelést, a tanács felé, hogy lakásban lakik. (Mkiderült, volt oka a ra.)

A tanács hitt Sümentőnek és a mentőorvos két szobás lakást Bözörményi úti házában. Azóta kért Sümentő a lakást, nemhanem sógorának, Sümentőnek, jászottad, deréknyi a múlt e — Süle közbenjárás, dicsőborszóló Debreczenben magát — szoboszlón lévő lakás 15000 forintért. A tanácsban jött rá erre, lakásra, s azonnal Nagyon helyesen nyit visszaköltöztes szoboszlóra a régi lakás Bözörményi úti lakásra igényesült, utalta ki.

Megérdesztett egy Hadházi utca 84. sz. Különböző fondorlat magános nő ebbe a jelentkezett, holott a ca 16. sz. alatt volt a lakása. Felrevezette, csot, rendőrséget — akarta venni a Halkakást is a tanácsban, ebben az esetben meglepette a jogtalanlót, megállapított, Anna igényes jogtalan kádba egy gyermek, költözött be. Rép gyorsan akadt pár Konez Ernő ügyvez. Ment is az ügy a tanácsos, sűrűn, oldals fellebbezés, font manipulációk a tanács intézkedését, azért sem adta oda Répa Annának, az azonos, sűrűn, nével, nál a „foglalkozási lével”, találgat, bejegyzés találgat, ügyvéd ezt úgy ért a foglalkozási lével, lehetnek sok hasznágarai az államnak, sérelmezi tehát a cseréget, a tanácsintézkedését.

Papp Ignác, Székely Trón László, Grigó és társai

A Békési utca 8. sz. évtel Kölcsvits segítségével. A közelbehalt a férj — és

Debreceni Bád Gázserelő KTSZ

gázvezeték

vízvezeték szerelés

és javításokat, edények és csatlakozások készítését, javítását pontos tányosan végzi. Széchenyi u. 32-35.

KÉZFOGÁS

Mint ismeretes a Csokonai Színház több mint egy hónaptól Salgótarjánban vendégszerepelt. A debreceni színművészek nagy sikertörténet volt, szinte minden alkalommal zsúfolt nézőteret tartottak előadásukat.

A „Tarláni Acél”, a Salgótarjáni Acélgyár partbiztonságának lapja a színház és a gyár dolgozóinak búcsú-találkozójáról az alábbiakat írta:

MÉLTÓSÁGTELJESSEN gördül össze a függöny, felcsattan a taps, vége az előadásnak. A közönség azonban nem mozdul a helyéről. Ütemesen verve össze tenyerét, hívja újra, meg újra függöny elé a szereplő színészeket.

Városunkban ez a nem mindennapi kép vált mindennapivá a Városi Kultúrotthonban, a Debreceni Csokonai Színház előadásain. Ime, valórává vált Petőfi látnoki szavai. Megtízült már az érzel és az ész és eljött a méltánylás ideje.

A Salgótarjáni Acélgyár dolgozói esteről-estére boldogan siettek a Csokonai Színház előadásaira és hálás tapsal köszönték meg a jobbnál-jobb színpadi teljesítményeket. A Csokonai Színház művészei nagyszerű alakításukon keresztül belopták magukat gyárunk dolgozó szívébe is.

De nemcsak a közönség szerette meg a színészeket, hanem a színészek is a hálás közönséget. Ez hozta azután magával azt, hogy a Csokonai Színház tagjai a munkapadok, a gépek, a kemencék mellett keresték fel gyárunk dolgozóit, az ő méltányoló közönségüket. Itt, a gyáron belül, a munkahelyeken keresték és kötöztek közelebbi ismeretség dolgozóinkkal, elismeréssel adózza a munka hőseinek. Itt ismerték meg csak igazán az eddig csak tápsokból ismert tenyere erejét és ügyességét, látva, mint formálódik azoknak hatása alatt hasznos szerszámmá az alakatlan acél. Itt látták meg igazán, hogy ez a közönség munkája nyomán a legjobban megérdemelt az igazi művészetet, a szocialista kultúrát.

A színház művészei közül Simor Erzs, Hottí Éva, Schaff Ibolya, virágoskorral köszöntötték a szakma kiváló dolgozóit közül a Vasöntődében: Révai István formázót, a Huzalműben: Papp István dróktöltőt, a Gazdasági Szerszámgyárban: Bodor Gyula ekerszertőt, Solti Bertalan Kossuth-díjas színművészt pedig a Hídeghengerműben a Béke-brigádöt üdvözölt, melynek kilenc tagja most kapta meg a szakma kiváló dolgozója kitüntetését.

A Csokonai Színház művészeinek és gyárunk dolgozóinak közönsége adja tovább érteit tovább a művészet és a szocialista kultúra minél magasabb fokra való emelésére. Ez a közönség méltó szimbóluma volt egy szabad ország lakainak egymás teljesítményeinek kölcsönös méltánylására,

A Mechanikai és Műanyaggyár megelőzte Bereghöszörményt

Még ez év tavaszán a munkás-paraszti szövetség megszervezte a Debreceni Mechanikai és Műanyaggyár és Bereghöszörmény párhuzamos szerveződést költötte egymással. A verseny első szakaszát a falu és a város küldöttjei augusztus 20-án értékelték. Minden eredményt egybevetve a versenyben jelenleg a Mechanikai és Műanyaggyár vezet. Az üzem dolgozó 132 százalékra teljesítették első felévi tervüket és az előirányzott 160 ezer forint nyereség helyett 426 ezer forint nyereséget juttattak a népgazdaságnak. Jó munkájuk alapján az üzem dolgozóit a

büszke élizem címet is megszerelték, sőt a második helyezést a Debreceni Mechanikai és Műanyaggyár a Magyar Népköztársaság minisztertanácsának és a Szakszervezetek Országos Tanácsának oklevelét is megkapta.

Bereghöszörmény község dolgozói is megnyomták a gombot, azonban a behorlásban és cseplésben bizony elmaradtak. A baromfi beszállítás is elég gyengén áll. A község dolgozói most minden igyekezetüket latba vetik, hogy a következő értékelés alkalmával, november 7-én maradjon a debreceniek, hanem kerüljenek ki győztesen a versenyből.

Egyetemi tanévnyitó ünnepségek

Szeptember 1-én mind az Orvostudományi Egyetem, mind a Kossuth Lajos Tudományegyetem ünnepélyes évnyitótval kezd meg az új egyetemi évet. A megnyitói ünnepség új és szép szereplőkkel lesz egyetemi ifjúságunknak.

Az Orvostudományi Egyetem szeptember elsején fél 9 órakor tartja évnyitói ünnepségét a Kossuth Lajos Tudományegyetem aulájában. Az ünnepség Vágyi Nagy Tibor, az Orvostudományi Egyetem rektora mond megnyitói beszédet, majd az elsőévesek fogadalomtételét követően a párt és DISZ bizottság vezetői köszöntik a Kossuth Lajos Tudományegyetem hallgatóit. A megnyitói ünnepségen hirdetik ki, hogy az egyetemi hallgatók közül kik kapják az 1955—56-os tanévre Rákosi ösztöndíjat,

zottság vezetői üdvözlők az első és felső éves hallgatókat.

A Kossuth Lajos Tudományegyetem szintén szeptember 1-én rendezi évnyitói ünnepségét, délelőtt 11 órakor az egyetem aul

Mint a kavicsos homok a gépezet testében...

ÜGYVÉDEK ÉS LECSÚSZOTT URASÁGOK ZAVARJÁK A TANÁCS MUNKÁJÁT

Nap mint nap sokan fordulnak a tanácshoz jogos passzal, lakásigényléssel és bizony előfordul, hogy a fennálló körülmények között a tanácsnak utasítani. Vannak azonban olyan esetek is, amikor — a jogos lakásigénylő terhére — egyesek jogtalan igényekkel lépnek fel, a hatóságokat félrevezetve, és ezek lakáshoz jutnak. Az alábbiakban néhány esetet tárunk az olvasók elé okulásul, hogy lássák, kik azok, akik miatt a jogos lakásigénylők egy része nem jut megfelelő lakáshoz.

Jogtalan lakásigénylők

Kezdjük a sort a Süle-Szederkényi ügyvel. Süle Mihály mentő orvos a múlt évben hivatali állásánál fogva azzal felelt meg a tanácsot: ha nem adnak részére szolgálati lakást, felmondja mentőorvosi állását. Közben azonban Süle „elfelejtette” elmondani, amikor ezt a követelést támasztotta a tanács felé, hogy szolgálati lakásban lakik. (Mint később kiderült, volt oka a hallgatásának.)

A tanács hitt Süle Mihály-nak és a mentőorvos számára egy két szobás lakást utalt ki a Böszörményi út 143. számú házban. Azóta kiderült, hogy Süle a lakást nem magának, hanem sógorának, Szederkényi Jánosnak „jászotta meg”. Szederkényi a múlt esztendőben — Süle közbenjárására — Hajdúszoboszló Debrecebe helyezte magát — és Hajdúszoboszlón lévő lakását eladta 15 000 forintért. A tanács nemrégiben jött rá erre a manipulációra, s azonnal intézkedett. Nagyon helyesen Szederkényit visszaköltöztette Hajdúszoboszlóra a régi lakásba, míg a Böszörményi úti lakást egy arra igény jogosult családnak utalta ki.

Megüresedett egy lakás a Hadházi utca 84. szám alatt is. Különböző fondorlatokkal egy magános nő ebbe a lakásba bejelentkezett, holott a Szedér utca 16. sz. alatt volt a tényleges lakása. Félrevezetve a tanácsot, rendőrséget — birtokba akarta venni a Hadházi utcai lakást is. A tanács azonban ebben az esetben gyorsan leleplezte a jogtalan lakásigénylőt, megállapította, hogy Répa Anna igénye jogtalan és a lakásba egy gyermekes családot költöztetett be. Répa Annának gyorsan akadt pártfogója dr. Koczog Ernő ügyvéd személyében. Ment is az ügyvéd rögtön a tanácshoz, sűrűn gépelt 3-4 oldalas fellebbezéssel, körbifont manipulációkkal támasztotta a tanács intézkedését. A tanács azért sem adta oda a lakást Répa Annának, mert személyazonosságát nem vizsgálta. A „foglalkozás” megjelölésénél „foglalkozás nélküli” bejegyzés található. Koczog ügyvéd ezt úgy értelmezte, hogy a foglalkozás nélküli végnek is lehetnek sok hasznát hajtó polgárai az államnak. Rendkívül sérelmezi tehát a döntést — és sértetegi a tanácsot a fenti intézkedés meghozatala miatt. Ha Koczog ügyvéd úrnak rendkívül felmagasztaló az, hogy ma valaki „foglalkozás nélküli” él, ám legyen, tisztelje és becsülje a „foglalkozás nélkülieket”, de tűrhetetlen, hogy ügyvédi furtfangokkal támadja a tanács helyes intézkedését.

Papp Ignác, Szelényi Dezső, Trón László, Grigássy László és társaik

A Békési utca 8. számú házban élt Kőkövits Mihály feleségével. A közel múltban meghalt a férj — és erre az örökösök azonnal „véres” támadást intéztek az özvegy ellen. Ügyvédi segédlettel próbálták az utcára tenni ötv. Kőkövitsnek. A lakást azonnal eladták 61 000 forintért egy güti erdésznek. Papp Ignác ügyvéd lépett akcióra az örökösök és az erdész „védelmében”. A kerületi tanácsnak komoly erőfeszítésre került, hogy az özvegy az embertelen hajtsza következtében ne kerüljön az utcára.

Szelényi Dezső, aki már többször kompromittálta magát igazságtalan ügyekben — a tél folyamán egy fiatal, volt görögül-olvasógyári tűzikkóvacsot olyan perbe hajszolt bele, amelyt nyílvánvalóan nem nyervehetett meg. Ennek ellenére Szelényi ügyvéd úr négy bírósági tárgyalást „hajtott ki” egy piciny lakás-ügyében. A perben történt kérviseletért azonban borsos árát kért a fiatal munkástól. Többet, mint havi keresetét, kb. 1200-1300 forintot csikart ki a volt görögül-olvasógyári tűzikkóvacsól. Végül a tanácsnak kellett az ügyben emberségesen és igazságosan ítélni. (Ügyvédi segédlet nélkül! — A szerk.)

A város- és Községgazdálkodási Minisztérium furcsa intézkedése

Különösen furcsa ügy volt az alábbi. Dr. Trón László a Sztálin körút 30. alatt hatszobás villában lakik. A tanács egy életveszélyes szobából — nagyon helyesen — ideköltöztetett egy fiatal házaspárt, akik részére egy kis szobát és egy előszobát utaltak ki a hat szobából. Trón úrnak négy nagy szobája maradt. Trón László azonban nem azért volt minden hájjal megkent ügyvéd, nem azért volt a Városi Takarékpénztár hírhedt ügyésze (aki sok embert tett földöntetővé a bankadósság miatt), aki nem azért volt a múltban minden jobboldali pártjának a tagja, aki nem azért menekült nyugatra, hogy beleanyagadjon a tanács törvényes döntésébe. Nem, neki szüksége van mind a hat szobára — ezért felszaladt a fővárosba, a Város- és Községgazdálkodási Minisztériumba panaszt tenni a debreceni tanács ellen. És csodák csodájára mi történt? A minisztérium illetékes osztályán úgy látszik megessett valakinek a szíve Trón úron és a

A Hajdúsági Gyógyszergyár igazgatójának mennybemenesztő menlevele

Lakásomba összkomfortos lakásban lakik teljesen egyedül a Komlósi út 21 szám alatt Nádudvari Márta, egy volt debreceni nagykereskedő leánya. Ez a hölgy, bizonyára „pótolhatatlan” minőségben a Hajdúsági Gyógyszergyárban dolgozik. A hatóság és a tanács félrevezetésével sikerült egyedül birtokba tartani a háromszobás összkomfortos lakást. Félrevezette a rendőrséget is, mert olyan személyeket jelentett be magához, akik valójában nem laktak nála. Így tarthatta fenn magának a rendkívül nagy, elegáns és kényelmes lakást. Az utóbbi időben azonban magához vette Horváth Amandát, néhány évvel ezelőtt Budapestről kiutasítottat, aki szintén a Hajdúsági Gyógyszergyár dolgozója — diszpécseri beosztásban. A tanács azonban felfedte ezt a csalárdsgát és a háromszobás lakásból kettőt kiutalt — a meglévő törvények értelmében egy többgyermekes családnak.

Nagyobb éberséget az osztályidegenekkel szemben

Ideje lenne, ha olyan rendeleteket hoznának az illetékes szervek, hogy az úri manipulációk a jelenlegi nehéz lakáshelyzetben ne hozzanak eredményt és az ügyvédek se tudjanak spekulálni a dolgozók rovására. Nagyon helyesen tette Debrecen Város Tanácsának végrehajtó bizottsága, hogy az ilyen ferde intézkedések miatt a Minisztériumhoz fordult panaszával.

tanács intézkedését 8091/II./45/1955. számú véghatározat alapján megsemmisítette és elrendelte a hatszobás lakás visszaadását dr. Trón Lászlónak. Az ügynek az még az érdekessége, hogy az aktákban mindenütt négyszobás lakás szerepel, holott az iratok között megtalálható volt az alaprajz is, mely szerint a padlós szuterén szobával együtt hat teljesen egészséges és lakható szoba áll rendelkezésre. A szuterén szobát igaz, Trónék lovtárnak használták.

A Hajdúsági Gyógyszergyár igazgatójának mennybemenesztő menlevele

Lakásomba összkomfortos lakásban lakik teljesen egyedül a Komlósi út 21 szám alatt Nádudvari Márta, egy volt debreceni nagykereskedő leánya. Ez a hölgy, bizonyára „pótolhatatlan” minőségben a Hajdúsági Gyógyszergyárban dolgozik. A hatóság és a tanács félrevezetésével sikerült egyedül birtokba tartani a háromszobás összkomfortos lakást. Félrevezette a rendőrséget is, mert olyan személyeket jelentett be magához, akik valójában nem laktak nála. Így tarthatta fenn magának a rendkívül nagy, elegáns és kényelmes lakást. Az utóbbi időben azonban magához vette Horváth Amandát, néhány évvel ezelőtt Budapestről kiutasítottat, aki szintén a Hajdúsági Gyógyszergyár dolgozója — diszpécseri beosztásban. A tanács azonban felfedte ezt a csalárdsgát és a háromszobás lakásból kettőt kiutalt — a meglévő törvények értelmében egy többgyermekes családnak.

Mit csináltak erre az úri hölgyek? Szaladtak ügyvédhez, tanácshoz, fűhöz és fához tiltakozni. Az ügyészség felfelmentést tenni, mert „törvénytelenség” történt velük szemben. Az ügyészség természetesen a panaszt elutasította (nem ártana ellenben a hatóságok félrevezetéséért, ha az illető hölgyeket állítaná bíróság elé az ügyészség) — és erre, hogy ügyvéd is legyen a dologban dr. Grigássy László egy-minden oldalról megvilágított felfolyamodványt küldött a Város- és Községgazdálkodási Minisztériumhoz.

riumba. Újra az történt, mint Trónék esetében. Visszaulatták a hölgyeknek a tanács által kiutalt lakást. Sőt! A debreceni tanácsnál személyesen lent járt Nyíri József, a Város- és Községgazdálkodási Minisztérium előadója, aki írásban utasította a tanácsot, hogy a már ügyészség által jóváhagyott tanács döntést ne hajtsák végre, míg a minisztérium újra nem dönt ebben az ügyben.

Nem tudni mi okból, az ügyvel párhuzamosan a Hajdúsági Gyógyszergyár vezetője mennybemenesztő menlevelet adott Nádudvari Mártának. Az áll ebben az igazolványban, hogy Nádudvari Márta már harmadik éve dolgozik (azelőtt erre nem volt ráutalva) sőt sztahanovista kitüntetésre terjesztették fel, mint minőségileg ellenőrt. Így teljesen jogos a háromszobás lakásigénye. Erre a menlevelet aláírta nevét a penicillint gyártó Hajdúsági Gyógyszergyár igazgatója, párttitkára és üb. elnöke. De aláírták ugyanazok a menlevelet Horváth Amandá diszpécsernek is, hogy ezeket a lecsúszott úri hölgyeket a kommuniszták támogatásával otthon külön dolgozószobával illessék!

Nagyobb éberséget az osztályidegenekkel szemben

A Hajdúsági Gyógyszergyár fennállása óta komoly eredményekről tanusodik — és ezekből az eredményekből igen jelentősen kivették részüket a vezetők is. Eppen ezért még súlyosabb hiba, hogy ezen osztályidegen személyek védelmében félrebotát a kötelező éberséget és a jogos tanácsai döntésekkel szemben léptek fel az úri hölgyek védelmében.

Ideje lenne, ha olyan rendeleteket hoznának az illetékes szervek, hogy az úri manipulációk a jelenlegi nehéz lakáshelyzetben ne hozzanak eredményt és az ügyvédek se tudjanak spekulálni a dolgozók rovására. Nagyon helyesen tette Debrecen Város Tanácsának végrehajtó bizottsága, hogy az ilyen ferde intézkedések miatt a Minisztériumhoz fordult panaszával.

A MEGSÁRGULT UJSÁGLAPOK súlyos vallomása A HORTHY-RENDSZER ELLEN

A DEBRECEN 1934. július 1-i, vasárnapi száma egy cikket közöl „A magyar faj pusztulásáról” címmel, dr. Németh István tollából. Németh István az a cikk készítője 21 évvel ezelőtt írásra, amelyet dr. Kenéz Béla egyetemi tanár, nyugalmazott miniszter, országgyűlési képviselő írt ugyancsak 1934. májusában: „Magyarországon a születések száma 1920-ban 250 000, az 1926-30-as évek átlagában pedig 226 000, de 1933-ban már a 190 000-et sem érte el.”

E számadatokból kiindulva arra a következtetésre jut Németh István, hogy ha a születések továbbra is ilyen nagymértvű csökkenést mutatnának, akkor Magyarország az utolsó két magyar ember 2440-ben fog megszületni s ettől számított egy emberöltő múlva kivész a magyar faj. 1920-tól 1933-ig kb. 25 százalékos csökkenést mutatott

a születések száma.

A cikkíró, Kenéz megállapításából kiindulva úgy okozkodott, ha 13 évenként ilyen 25 százalékos csökkenés lesz a születéseknél, akkor nem kétséges, hogy ez a magyar faj pusztulásához vezet.

A múltban 100 újezültől közül évente körülbelül 20 pusztult el.

Az a tény, hogy a hárommillió koldus országában a magyar faj pusztulásának gondolata felvetődhetett, nem volt véletlen. A nép egyik napról a másikra tengődött, a gyermek nem hiányzott, hiszen egy emberrel többől kellett gondoskodni. Nem is szólva arról, hogy a nyomorúságos életkörülmények miatt innen szedte legtöbb áldozatát a halál.

A múltban 100 újezültől közül évente körülbelül 20 pusztult el.

Az a tény, hogy a hárommillió koldus országában a magyar faj pusztulásának gondolata felvetődhetett, nem volt véletlen. A nép egyik napról a másikra tengődött, a gyermek nem hiányzott, hiszen egy emberrel többől kellett gondoskodni. Nem is szólva arról, hogy a nyomorúságos életkörülmények miatt innen szedte legtöbb áldozatát a halál.

születések számbeli apadása s az egyke és az egyse-rendszer, továbbá a kívándorlás. Azon körülmény, hogy aránylag az 1926-tól 1933-ig és 1933-ra esik a születések nagymértvű apadása, következménye annak, hogy a ma 30. életévük körül lévő egyének — kimaradt korosztályok — az elhelyezkedés terén a legnagyobb mértékben mellőztettek s így a családalapításból is kimaradtak. Az anyagi aránytalanság okozója tehát végeredményében, a magyar nemzetet léteiben fenyegető veszedelemnek...

Németh István a fentiekben látta azokat a lényegbe vágó okokat, amelyek a születések aránytalanul nagy csökkenését vonták maguk után a Horthy Magyarországon.

Az a tény, hogy a hárommillió koldus országában a magyar faj pusztulásának gondolata felvetődhetett, nem volt véletlen. A nép egyik napról a másikra tengődött, a gyermek nem hiányzott, hiszen egy emberrel többől kellett gondoskodni. Nem is szólva arról, hogy a nyomorúságos életkörülmények miatt innen szedte legtöbb áldozatát a halál.

A múltban 100 újezültől közül évente körülbelül 20 pusztult el.

Az a tény, hogy a hárommillió koldus országában a magyar faj pusztulásának gondolata felvetődhetett, nem volt véletlen. A nép egyik napról a másikra tengődött, a gyermek nem hiányzott, hiszen egy emberrel többől kellett gondoskodni. Nem is szólva arról, hogy a nyomorúságos életkörülmények miatt innen szedte legtöbb áldozatát a halál.

Németh és Kenéz fényes bizonyítékot állított ki a Horthy-rendszerrel, amelyek a magyar nép életére tört. kivésését készítette elő. Az az „aggodalom”, amelynek hangján Németh e cikket megírta, az új Magyarország lakói már nem aggasztja. A felszabadulással gyökeres fordulat következett a magyar nép életében. Tizenegyetik éve járunk a szabadság útján, amely mélyreható változásokat idézett elő a szabad dolgozó magyar nép életében. Bár az egész országra kiterjedően nem kívánunk adatokat bizonyításként adni, de a népi demokratikus rendszer alatt eltöltött évek, a gazdasági viszonyok megváltozása bizonyítja, hogy az, amitől Németh félt, már nem következhet be.

Nem mondhatjuk, hogy Németh pesszimista volt, hiszen a közölt adatok mellett szólhat, de mi sem optimizmusból adunk közre néhány adatot, amely szintén fényes bizonyíték annak, hogy minden tekintetben megváltozott életünk: Nem országos viszonylatban, csupán Haidú-Bihar megyére vonatkoztatva nézünk meg, hogy három év alatt mennyi volt a születések száma. Úgy foglalkatnánk össze, hogy 1951-ben 5680-an született több, mint anyanyelvi meghalt, 1952-ben 5539, és 1953-ban 5646 volt ez a szám. Ehhez úgy hisszük nem szükséges kommentárt fűznünk, de azt megjegyezzük, hogy éppen megváltozott életünkben adódoan

a csecsemőhalálozás egyharmadára csökkent a felszabadulás előtt

s ugyanez az arány a tbc halálozással is. Gyökeresen megváltozott új életünk megteremtette mindazt, amit a hárommillió koldus országában semmiféle intézkedéssel nem tudtak megoldani. Németh jalkitálása süket fülekre talált, s a 34-es évek után sem jött az akkori uralkodó osztály markából semmi jó... Csak jó egy évtized múlva lélegezhetett fel, s indulhatott egy jobb élet felé vezető úton, a dolgozó magyar nép, Némci Éva,

KOCZOZH ÁKOS:

Egytestvér a kard és pohár mellett RÉSZLETEK EGY LENGYELORSZÁGI ÚTIRAJZBÓL

4

Ha tanulhatunk a lengyelektől, azt bizonyosunk megtanulhatjuk: hogyan kell apólni, örízni, szeretni a nagyományokat. Hogyan kell élni velük. Minden bányász úgy tudja Wieliczka-ban, hogy a sóbányát valamikor Kunigunda, Boleszláv király felesége, IV. Béla leánya ajándékozta a lengyeleknek. Persze, akár ajándékozta, akár nem, a nép a lehető és nem a minden esetben valóságos helyzeteket örzi emlékében.

Ha szeret valakit, felruházza szinte emberfeletti jókkel, ha nem, még a kevés jót is elvitatja tőle. Szóval: a lengyeleknek nem volt sójuk, de tatárjárásuk éppen olyan, akár nekünk. Amikor aztán Béla király úgy látta, hogy nyugatról segítséget a veszedelem ellen nem várhat, a lányát adta zálogul: segítse meg ezután magyar a lengyelt, lengyel a magyart, hogy még egy olyan dúlás ne verjen bennünket. Lehet, hogy akkor született ez a mondás: A magyar és lengyel egytestvér a kard és pohár mellett. Kunigunda is úgy gondolta, hogy ha már olyan messzire küldik, ne menjen üres kézzel: behajlított hát valamelyik sóbányát a gyűrűjét s imádkozott, hogy a só minél hamarabb jöjjön utána Lengyelországba. A lengyelek addig keresték a gyűrűt, míg meg nem találták egy sötétben, ott, helyben, Krakko alatt, Wieliczka-

nek, mint például a mi cseppkőbarlangjainkban, gyöngyítő ereje sincsen.

A só szétmarja a vasat, megemésztli a gyomrot és a szűzleket, s a kis tömény só-oldatát tavak lent a bányák mélyében csak egyetlen élőlényen könyörülnek meg, egy hol színtelen, átlátszó, hól biborvörös alig dányi kicsi rákon. Művészeknek, reflektorok igityeknek széppé tenni az elhagyott tárnákat, a só is tiszta, legfeljebb a még fehérebb gipszsel vegyült, s mégis az élettenség iszonyata nehezül ránk. A szénbánya sötét és szurtos, mégis ezerszer több benne az élet, az életet adó természetet érzéd benne, nem a konzerváló halált. A kijáratnál bányászasszonyok állnak körül. Keresztet ugyan nem, de cseppnyi sóból faragott repülő vesz, akinek fia van, aztán sötétedés előtt vissza: Krakkóba.

Krakkó a hagyományok városa. Nem csupán a lengyelek, a magyaroké is. Alig van kö, ház, utca, melyben magyarok nyoma ne lenne. A történetudományok évekre feladatát adhatna, regényíróknak nemkülönben. A lengyelek élnek is vele. Alig jelenik meg regénk különbözően történelmi regény, amelynek hőse valamilyen ürügyel meg ne fordulna Magyarországon. Mi egyelőre úgy vagyunk, hogy a krakkói Magyar Intézetről is lemondunk, arról a városról, melynek utcáit a történelem

folyamán ötvenezernyi magyar diák járta. Minden elsőéves magyar szakos tanárjelölt tudja, hogy Krakkó a magyar humanizmus történetében külön fejezet, hogy tudnia kellene azt is, hogy Rákóczi Varsóban írta alá Nagy Péterrel a szövetséget. Micsonda távlatai a magyar történelemnek Magyar Lajos, ahogy a kis lengyel diákok Nagy Lajost nevezik, Hedvig, Kunigunda, Báthory, Dembinszky, Bem... ne is soroljam még a legnagyobbakat sem, mert csak szegyenkezni van jogom.

Van nép a múltban, melylyel így összefonott bennünket a történelem, van nép, mely úgy örzi a közös hagyományainkat, mint a lengyel, adigunk más népek olyan megbecsült uralkodót, mint Báthory Istvánt, kit zártunk még úgy szívünkbe a 48-as tábor-nokok közül, mint Bem Józsefet és vajon van még nép, amelyik olyan ábrándos szenvedéllyel, olyan mélyen és őszintén szeressen, mint éppen a lengyel? És elmondhatnák ezt ők is rólunk, vajon?

Van a lengyeleknek egy jól ismert jövényszava: a gyermek, Báthory István lengyel király hívta így kicsi apródjait, amikor magához ölelte őket. Az ember elfogódik, amikor ott áll a régi krakkói vár, a Wawel kriptáiban: erről a nagy Jagellok, amarrul Báthory síremléke.

Lehetetlen az, hogy csak a sírbolt adhasson a történelemben találkozt. Úgy kellene ma is e két népek megölelni egymást, mint fejedelmek az apródjait. Most, a történelmi múlt megbecsüléséből tanuljunk mi a lengyelektől, legyünk mi a gyermekek,

Debreceni Badoqos Viz-Gázszerelő KTSZ készíti a vízvezeték és vízvezeték szereléseket és javításokat, háztartási edények és egyéb bádogból készült eszközök javítását pontosan és juttányosan végzi, Debrecen, Széchenyi u. 3. Telefon: 32-55.

